

Emilia Karén

MIKROYRITYSTEN HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET SÄHKÖISESSÄ TALOUSHALLINNOSSA

Opinnäytetyö

Tradenomi

Liiketalouden koulutus

2021

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Emilia Karén
Työn nimi	Mikroyritysten haasteet ja mahdollisuudet sähköisessä taloushallinnossa
Toimeksiantaja	MM Yrityspalvelut Oy
Vuosi	2021
Sivut	40 sivua, liitteitä 4 sivua
Työn ohjaaja(t)	Katriina Vesala

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää mikroyritysten haasteita ja mahdollisuuksia sähköisessä taloushallinnossa sekä siitä, mikä yrityksiä arveluttaa sähköiseen taloushallintoon siirryttäessä. Opinnäytetyön avulla pyritään selvittämään sähköisen taloushallinnon edut, hyödyt ja haitat mikroyritykselle. Tavoitteena on saada esille mikroyritysten konkreettisia etuja, haittoja, syitä ja olettamuksia sähköisestä taloushallinnosta. Asiaa tutkittiin mikroyritysten sekä taloushallinnon ammattilaisten näkökulmista.

Opinnäytetyö tehtiin MM Yrityspalvelut Oy:n asiakasyrityksille. MM Yrityspalvelut Oy on Kouvossa toimiva, vuonna 2021 perustettu tilitoimisto. MM Yrityspalveluiden asiakaskunta on pääsääntöisesti perinteistä paperista kirjanpitoa hyödyntäviä mikroyrityksiä. Tilitoimistolla on käytössään Accountor Finagon Procounor -taloushallinto-ohjelmisto, joka kattaa kaikki taloushallinnon prosessit. Tilitoimisto tarjoaa kaikki taloushallinnon palvelut sähköisenä ja perinteisesti paperisena.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostuu kahdesta pääluvusta. Ensimmäisessä luvussa selvitetään mitä taloushallinto on ja kuinka se on vuosien aika kehittynyt. Toisessa pääluvussa käydään läpi sähköinen taloushallinto ja sen sisältämät eri prosessit. Teoriaosuus koostuu pääsääntöisesti alan tietokirjallisuudesta ja erilaisista sähköisistä lähteistä.

Tutkimusongelmana käsiteltiin sähköisen taloushallinnon haasteita ja mahdollisuuksia mikroyrityksille. Tutkimusmenetelminä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Tutkimusaineisto kerättiin asiantuntijahaastatteluin sekä sähköisellä kyselyllä kuudelletoista MM Yrityspalvelut Oy:n asiakasyritykselle. Haastattelut toteutettiin puolistrukturoituna kahden asiantuntijan teemahaastatteluina.

Tutkimuksesta käy ilmi, että asiakasyritykset osoittavat kiinnostusta sähköistä taloushallintoa kohtaan mutta eivät ole ottaneet sitä käyttöönsä. Tähän syynä ovat joko ennakkoluulot tai puutteellinen osaaminen sähköisen taloushallinnon saralla. Tutkimus osoittaa sähköisen taloushallinnon olevan mikroyrityksille erittäin hyödyllinen ja kustannustehokas ratkaisu taloushallinnon toteuttamiseen.

Asiasanat: sähköinen taloushallinto, taloushallinto, kirjanpito, digitaalisuus

Degree	Bachelor of Business Administration
Author (authors)	Emilia Karén
Thesis title	Challenges and opportunities for micro-enterprises in digital financial governance
Commissioned by	MM Yrityspalvelut Oy
Time	2021
Pages	40 pages, 4 pages of appendices
Supervisor	Katriina Vesala

ABSTRACT

The object of this thesis was to determine the challenges and opportunities, as well as doubts that arise when micro-enterprises are switching to electronic financial administration. The aim of the thesis is to find out the advantages, benefits, and disadvantages of electronic financial management for a micro-enterprise. The aim is to highlight the concrete advantages, disadvantages, causes and assumptions of micro-enterprises in e-finance. The issue was studied from the perspectives of micro-enterprises and financial management professionals.

The thesis was made for MM Yrityspalvelut Oy's customer companies. MM Yrityspalvelut Oy is an accounting company based in Kouvola, and it was founded in 2021. MM Yrityspalvelut Oy's customer base is mainly micro-enterprises that utilize traditional paper accounting. The company uses a financial management software called Accountor Finago Procountor, which covers all financial management processes. MM Yrityspalvelut Oy offers all financial administration services both electronically and traditionally.

The theoretical framework includes two main chapters. The first chapter explains what financial management is and how it has evolved over the years. The second chapter reviews electronic financial management and the various processes it contains. The theoretical part mainly consists of literature in the field and various electronic sources.

The research problem addressed the challenges and opportunities of e-finance for micro-enterprises. Qualitative research was used as the research method. The research material was collected through interviews and an electronic survey of sixteen MM Yrityspalvelut Oy's customer companies. The interviews were conducted as semi-structured thematic interviews.

The survey shows that client companies are showing interest in e-finance but have not adopted it. This is due to either prejudices or a lack of expertise in electronic financing. Research shows that e-finance is a very useful and cost-effective solution for micro-enterprises to implement financial management.

Keywords: electronic financial management, financial management, accounting, digital

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TALOUSHALLINTO.....	6
2.1	Taloushallinnon digitalisoituminen	6
2.2	Älykäs taloushallinto	8
3	SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO.....	9
3.1	Kirjanpito.....	11
3.2	Osto- ja myyntilaskut	13
3.3	Palkanlaskenta	15
3.4	Sähköinen raportointi ja arkistointi	15
3.5	Sähköisen taloushallinnon haasteet ja mahdollisuudet.....	17
4	MM YRITYSPALVELUT OY	19
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	20
5.1	Tutkimusmenetelmä	20
5.2	Tutkimuksen toteutus.....	20
5.3	Tutkimusaineiston analysointi.....	21
6	TULOKSET.....	21
6.1	Kysely asiakasyrityksille sähköisestä taloushallinnosta	22
6.2	Asiantuntija haastattelut.....	33
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	35
7.1	Luotettavuus	37
7.2	Ongelmakohdat ja kehittämissuhteet.....	37
	LÄHTEET.....	38

LIITTEET

Liite 1. Kutsu kyselyyn asiakasyrityksille

Liite 2. Kyselyn saatekirje

Liite 3. Haastattelun kysymysrunko asiantuntijoille

Liite 4. Webropol kyselylomakkeen kysymykset asiakasyrityksille

1 JOHDANTO

Kirjanpidon sähköistyminen ja sähköinen taloushallinto ovat vuoden 2020 alkaneen pandemiatilanteen takia suuri puheenaihe yrityksissä ja tilitoimistoissa. Koronapandemian aiheuttamat poikkeusolot ovat vauhdittaneet yritysten siirtymistä sähköiseen taloushallintoon. Kuitenkin on vielä useita yrityksiä, jotka joistakin syistä pelkäävät ja arastelevat sähköistä taloushallintoa, vaikka kirjanpidon sähköistämistä markkinoidaankin helppona ja kannattavana vaihtoehtona.

Kiinnostukseni sähköiseen taloushallintoon heräsi työharjoittelujaksolla MM Yrityspalvelut Oy:ssä. Sähköiset taloushallinnon palvelut ovat jo tilitoimiston arkipäivää, mutta suurin osa heidän asiakkaistaan silti empii sähköisen taloushallinnon käyttöä. Harjoittelujaksonei aikana tein kirjanpitoa suurimmaksi osaksi hyödyntäen vain sähköisen taloushallinto-ohjelmiston tallennusominaisuutta, joten vuoksi perinteinen ja manuaalinen kirjanpito veivät todella paljon aikaa.

Nykyisin liiketoiminnassa pidetään tärkeinä nopeutta ja kustannustehokkuutta. Yritykset haluavat saavuttaa säästöjä kaikin mahdollisin tavoin, jotta liiketoiminta saadaan mahdollisimman kannattavaksi. Tämän vuoksi koin tarvetta ja halua lähteä selvittämään mikroyritysten haasteita ja mahdollisuuksia sähköisessä taloushallinnossa. Usealle yrittäjälle sähköinen taloushallinto on vielä täysin vierasta, eikä edes ymmärretä tai tiedetä, mitä hyötyjä siitä voitaisiin saada.

Opinnäytetyö on toteutettu yhteistyössä MM Yrityspalvelut Oy:n kanssa. Työn tarkoituksena on selvittää ja tutkia mitä haasteita, esteitä ja pelkoja asiakasyrityksillä on sähköistä taloushallintoa kohtaan, silloin kun tilitoimisto tarjoaa mahdollisuutta siirtyä reaaliaikaiseen ja sähköiseen taloushallintoon. Tutkin ja selvitän myös mitkä asiat vaikuttavat siihen, että yritys osoittaisi sähköiseen taloushallintoon siirtymiseen vahvaa kiinnostusta. Etsin vastausta kysymykseen: Mitkä ovat ne tekijät, joiden vuoksi asiakasyritykset eivät hyödynnä sähköistä taloushallintoa?

Tutkimus toteutetaan laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Tutkimuksessa teen asiantuntijahaastattelut sekä kyselyn sähköisestä taloushallinnosta

MM Yrityspalvelut Oy:n asiakasyrityksille. Näiden avulla saadaan tarkempaa kuvaa siitä, minkä vuoksi asiakasyritykset eivät ole hyödyntäneet sähköisen taloushallinnon mahdollisuuksia.

2 TALOUSHALLINTO

Lahti ja Salminen (2014, 16–17) määrittelevät taloushallinnon järjestelmäksi, jolla organisaatio seuraa taloudellisia tapahtumia ja raportoi seurannan avulla toiminnastaan sidosryhmilleen. Sidosryhmien avulla taloushallinto voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen laskentatoimeen. Ulkoinen laskentatoimi tuottaa tietoa organisaation ulkopuolisille sidosryhmille, esimerkiksi viranomaisille, omistajille ja asiakkaille. Sisäinen laskentatoimi tuottaa organisaation johdolle taloudellista informaatiota. Tietojärjestelmien puolesta taloushallinnon voi määrittellä myös järjestelmäksi. Strategisella tasolla taloushallinto nähdään usein liiketoimintaprosessina tai yhtenä yrityksen tukitoiminnoista. Yleensä taloushallinnon prosessit jaetaan pää- ja osakirjanpitoihin sekä raportointiin ja arkistointiin.

Taloushallinnolta odotetaan nykyisin enemmän tukea organisaatiolle ja liiketoiminnalle niiden mukautuessa jatkuvasti markkinoiden ja ansaintamallien muuttuessa, digitaalisen liiketoiminnan muuttaessa toimijoita, palveluita ja asiakkaiden käyttäytymistä sekä kokeilevan kasvukulttuurin tuodessa uusia kilpailijoita markkinoille. Taloushallinto ei saa olla jarruna kehitykselle ja hidastaa uusien palveluiden ja tuotteiden tai hinnoittelumallien ja markkinapaikkojen avausta, vaan sen pitää pystyä nopeasti tukemaan näitä eri prosesseillaan ja järjestelmillään. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 21.)

2.1 Taloushallinnon digitalisoituminen

Sähköiselle taloushallinnolle on olemassa useita määritelmiä, mutta yksinkertaisimmillaan kyse on yrityksen taloushallintoon kuuluvien rutiinien hoitamisesta yhdessä sähköisessä ohjelmassa. Vuonna 2017 sähköinen taloushallinto täytti kaksikymmentävuotta, siihen saakka kaikki taloushallinnon aineistot ja tositteet oli käsitelty tai vähintäänkin lain vaatimusten vuoksi arkistoitu pääosin paperilla ja manuaalisesti. Kahdessakymmenessä vuodessa on tapahtunut paljon kehitystä ja vihdoin vuonna 2020 digitaalisuus on taloushallinnossa pääosassa. Digitaaliset taloushallinnon ratkaisut ovat ottaneet vuosien 2016–

2020 aikana suuremman kehitysloikan kuin koskaan edellisen viidentoistavuoden aikana. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 16–18; Sähköinen taloushallinto vastaan... s.a.)

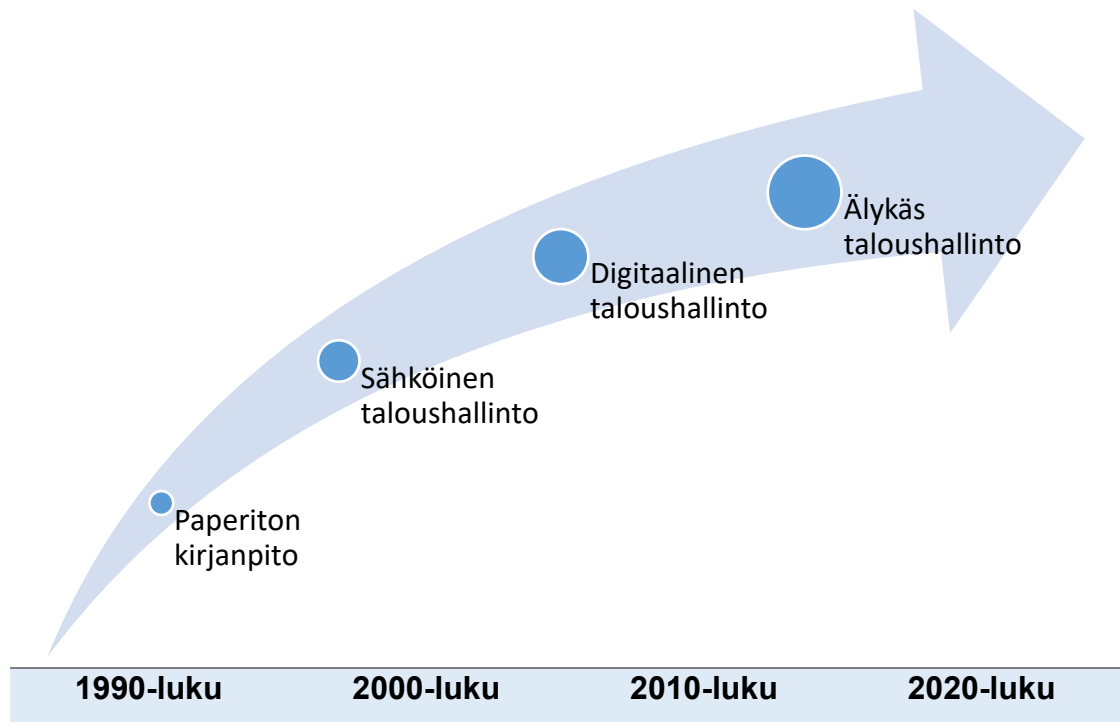
Valtavan murroksen ja nopean kehityksen vuoksi digitaalista taloushallintoa on ollut vaikea määritellä yhdenmukaisesti. Voidaan kuitenkin todeta digitaalisen taloushallinnon tarkoittavan taloushallinnon kaikkien tietovirtojen ja käsittelyvaiheiden automatisointia sekä käsittelyä digitaalisessa muodossa. Käytännön työssä tämä näkyy koko arvoketjussa kaiken taloushallinnon aineiston käsittelynä sähköisesti. (Lahti & Salminen 2014, 16–17.)

Viime vuosina sähköisen taloushallinnon suosio on kasvanut merkittävästi. Aiemmin kovasti säännelty, vaihtoehtoinen toimintamalli on muuntautunut verkkaasti standardiksi, minkä vuoksi yritysten taloushallinto ja kirjanpito hoidetaan ainakin osittain digitaalisesti. Siirtymisestä sähköiseen taloushallinnon ohjelmaan on trendin sijaan tullutkin pysyvä muutos, josta hyötyvät tilitoimistot sekä yritykset. Sähköinen taloushallinto nopeuttaa rutiineja ja antaa reaaliaikaista tietoa päätöksen tueksi sekä tietoa yrityksen taloustilanteesta. (Visma s.a.)

Vuosi 2020 oli koronapandemian vuoksi yrityksille digitalisaation kasvun paikka ja monet yritykset ja tilitoimistot ottivatkin pilvipalvelut käyttöönsä. Niiden avulla työtä voitiin jatkaa ajasta ja paikasta riippumatta, ja vuoden 2021 aikana taloushallinnon pilvipalveluiden suosio tuleekin kasvamaan entisestään. (Visma s.a.)

Sähköisessä taloushallinnossa taloushallinnon prosesseja muokataan ja optimoidaan tietotekniikan ja sovelluksien, internetin, integroinnin, itsepalvelun ja muiden sähköisten palveluiden avulla. Sähköinen taloushallinto yhdistää ja automatisoi kirjanpidon työvaiheita tuottaen samalla kirjanpitoainestoa. Sähköisestä taloushallinnosta käytetään usein myös nimitystä paperiton kirjanpito. Paperiton kirjanpito -nimitys oli käytössä paljon 1990-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa, kun sähköisyys alkoi yleistyä. Paperitonta kirjanpitoa voidaankin pitää sähköisen taloushallinnon esiasteena (kuva 1) ja se tarkoittaakin vain kirjanpidon lakisääteisten tositteiden esittämistä sähköisessä muodossa. Paperiton kirjanpito ei juurikaan hyödynnä automatisointia vaan jäljellä on paljon

manuaalista työtä. Esimerkiksi tositeaineisto täytyy jälkikäteen muuttaa sähköiseen muotoon skannaamalla. (Lahti & Salminen 2014, 26–27.)

Kuva 1. Taloushallinnon digitalisoituminen: kehitys paperittomasta kirjanpidosta älykkääseen taloushallintoon (Mukaiillen Kaarlejärvi & Salminen 2018, 16)

Puhekielessä sähköisestä taloushallinnosta käytetään myös nimitystä digitaalinen taloushallinto. Digitaalinen taloushallinto eroaa kuitenkin käytännössä sähköisestä taloushallinnosta. Digitaalisessa taloushallinnossa kaikki tietovirrat ja käsittelyvaihteet ovat automatisoituja ja niitä käsitellään vain digitaalisessa muodossa koko arvoketjussa. Tämän vuoksi digitaalista taloushallintoa voisi luonnehtia ja kuvata määritelmällä: automaattinen taloushallinto. Sähköistä taloushallintoa voidaankin pitää digitaalisen taloushallinnon esiasteena, joka on nopean teknologisen kehityksen vuoksi kehittynyt kohti älykästä taloushallintoa. (Lahti & Salminen 2014, 24–27.)

2.2 Älykäs taloushallinto

Älykkäässä taloushallinnossa automaatiota on lisätty sellaisiin tehtäviin ja osaluokkiin, joista on aiemmin vain haaveiltu. Älykkäässä taloushallinnossa järjestelmät luovat itselleen käsittelysääntöjä, käsittelevät ja selvittävät itsenäisesti normaali- ja poikkeamatilanteita, täsmäyttävät lopputulokset, analysoivat lopputuotoksia ja ennustavat tulevaa. Älykkään taloushallinnon prosessit

suunnitellaan korvaamaan ihmisen rutiinimaisia tehtäviä ja tukemaan ihmisen työtä päättelyä ja luovaa ongelmaratkaisua vaativissa tehtävissä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 18.)

Älykkäässä taloushallinnossa tekoälyä pidetään taloushallinnon tukiälynä. Tekoäly on nopeaa, tehokasta ja tekee vähemmän virheitä kuin ihminen mutta se ei ymmärrä esimerkiksi hiomakoneen ja some-optimoinnin eroa ennen kuin ihminen sen sille opettaa. Taloushallinto koostuukin monista erilaisista säädöksistä, laista, käytännöistä ja linjauksista, joiden kaikkien opettaminen tekoälylle ei olisi käytännöllistä tai kannattavaa. Tekoäly ei koskaan tule olemaan riittävän älykäs toimimaan kokonaan itsenäisesti. Ihmisen on aina luotava tekoälysovellus, testattava sitä, ylläpidettävä ja valvottava sekä analysoitava sen avulla saatavia tietoja. (Blomqvist 2020.)

Accountor Finago (2020) kertoo sivuillaan, että älykkäällä taloushallinnolla ei ole tarkoitus poistaa ihmistyön merkitystä vaan muuttaa sen sisältöä. Työ ei ole enää asiakkaan tilanteen reaaliaikaista seuraamista, vaan myös tulevan ennakkointia.

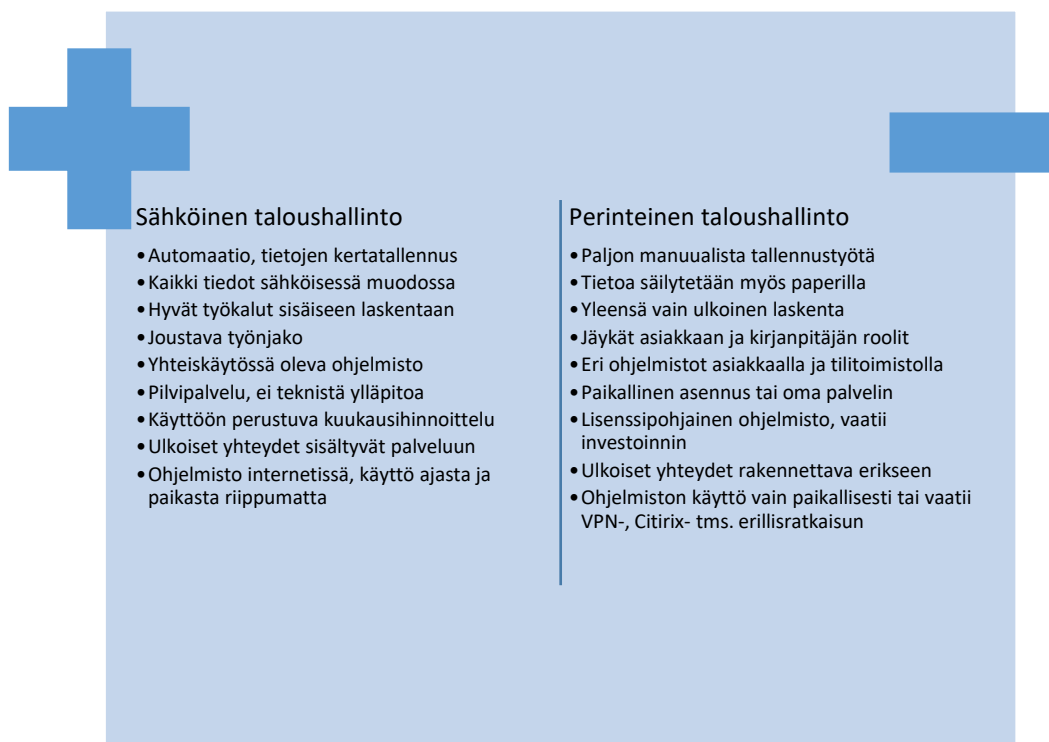
Kaarlejärvi ja Salminen pitävätkin älykkään taloushallinnon edellytyksenä uutta työnjakoa ihmisten ja järjestelmien välillä. Järjestelmien toiminnallisuudet ja kyvykkyydet ovat uusien teknologioiden myötä kehittyneet siten, että yhä suurempi osa taloushallinnon ammattilaisten nykytehtävistä voidaan automatisoida ja antaa järjestelmien tehtäväksi. Tällöin tärkeimpään rooliin nousevat automaatio ja muutosten joustavuus. Automaatio mahdollistaa liiketoiminnan mitoittamisen ilman, että taloushallinnon henkilöstöä tai järjestelmiä tulee lisätä tai vähentää. Näin taloushallinnon ammattilaisille jää enemmän aikaa toimia talouden asiantuntijoina, sekä kehittää liiketoimintaa.

3 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

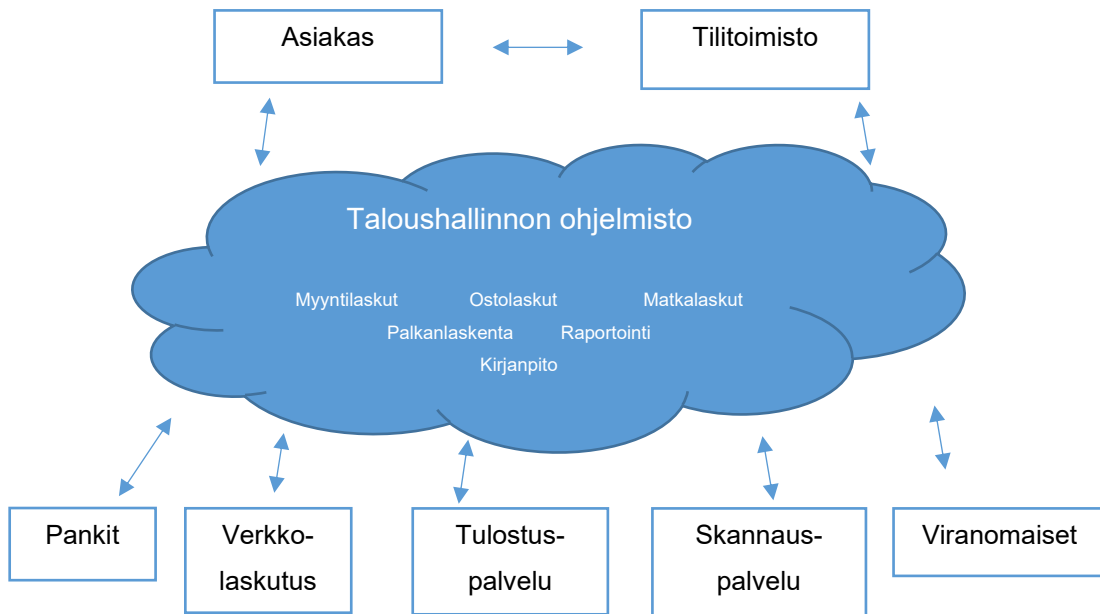
Yrityksen taloushallinto sisältää monia tärkeitä tehtäviä mm. osto- ja myyntireskontra, tilausten lähetys, palkanlaskenta, kirjanpito, viranomaisilmoitukset ja paljon muuta. Näiden asioiden hoitaminen vähemmällä työllä on nykypäivänä mahdollista sähköisen taloushallinnon avulla. Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen ei merkitse vain kirjanpidon automatisointia ja sähköisten

kanavien hyödyntämistä, vaan se mahdollistaa koko yrityksen toimintojen joustavan organisoinnin ja uudenlaisen, ajantasaiseen tietoon perustuvan johtamisen. Sähköisen taloushallinnon perusta on verkkolasku ja sen kautta automatisoitu kirjanpito. Yksinään verkkolasku ei kuitenkaan automatisoi taloushallintoa, vaan suurin hyöty saadaan vasta kun verkkolaskut kytketään johonkin taloushallinnon järjestelmään. Taloushallinnon sähköistämisessä on erittäin tärkeää miettiä kokonaisuutta. Sähköistyminen tarkoittaa kirjanpidon rutiinien vähentymistä, kun laskujen kierrätys ja hyväksyminen, maksuliikenne, tiliotteet ja viitesierrot, sekä viranomaisilmoituksen tapahtuvat sähköisesti. Näiden kaikkien osien on toimittavat saumattomasti yhteen, jotta sähköisestä taloushallinnosta saadaan irti kaikki hyöty. (Yrittäjät 2014.)

Sähköisessä taloushallinnossa ohjelmistoilla on tärkeä rooli. Aiemmin ajateltiin sähköisen taloushallinnon tarkoittavan vain paperitonta laskujen käsittelyä (kuva 2). Sähköinen taloushallinto alkoi yleistyä 2010-luvulla, kun huomattiin kuinka paljon ostolaskujen sähköinen käsittely tuottaa säästöjä laskuja vastaanottavalle yritykselle. Perinteisen kirjanpidon ja sähköisen taloushallinnon eroja vertaillaan kuvassa kaksi. (Siivola ym. 2015, 19–21.)

Kuva 2. Perinteinen vs. sähköinen taloushallinto (mukaillen Siivola ym. 2015)

Kuva 3. Sähköisen taloushallinnon kokonaisuus (mukaillen Siivola ym. 2015, 47)

Aiemmin käsipelillä ja paperilla tehdyt kirjanpidon rutiinityöt hoidetaan nopeammin sähköisen järjestelmän eli taloushallinto-ohjelman avulla, joka toimii pilvipalveluna. Pilvipalvelun avulla taloushallinnon hoitaminen onnistuu mistä tahansa ja millä laitteella tahansa, kunhan saatavilla on internet-yhteys. Sähköisen taloushallinnon pilvipalveluiden muodostamaa kokonaisuutta kuvataan kuvassa kolme. (Sähköinen taloushallinto s.a.)

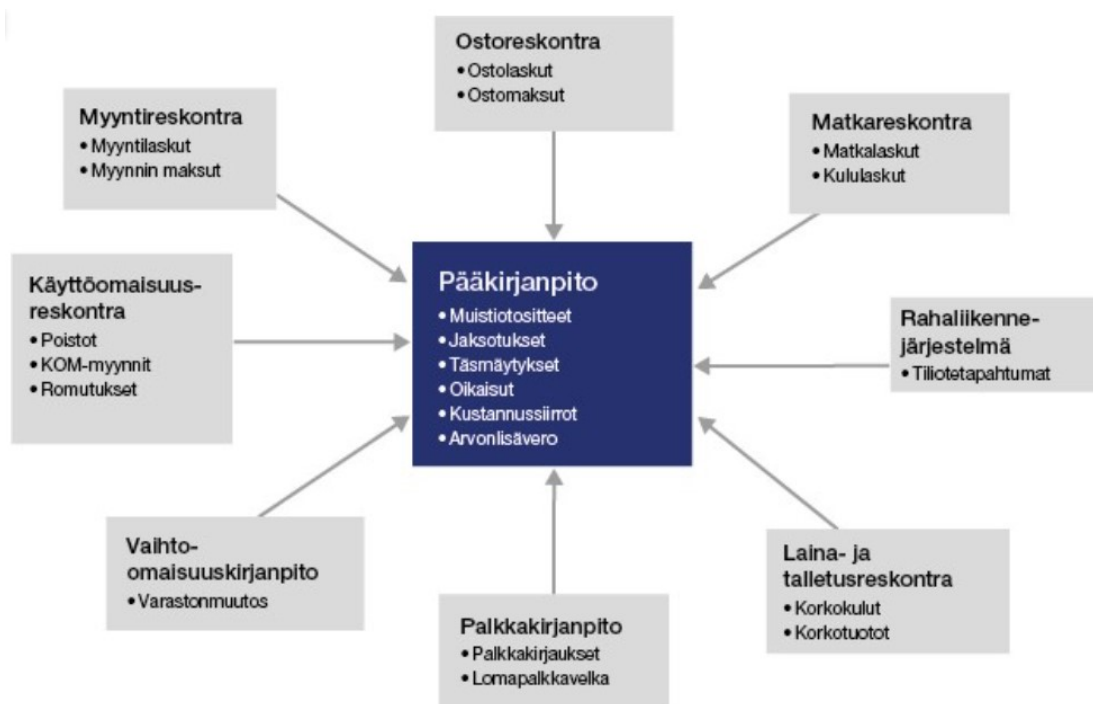
3.1 Kirjanpito

Kirjanpidon tärkein tehtävä on tuottaa tietoa yritykselle itselleen pitämällä kirjaa yrityksen varoista ja veloista sekä kehittää toimintaa näiden avulla entistä kannattavammaksi. Tekniikan kehittyessä sekä erilaisten automaatioiden avulla kirjanpitoon on saatu uusia ulottuvuuksia, mutta itsessään kirjanpito ei ole muuttunut. (Partti 2020.)

Kirjanpitolain mukaan kaikki oikeushenkilöt (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö) sekä luonnolliset henkilöt (yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi) ovat kirjanpitovelvollisia harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta. Kirjanpitolaki määrittelee kirjanpitovelvollisuuteen kuuluvat tärkeimmät seikat esimerkiksi kirjanpidon teknisen toteutuksen, liike-tapahtumien kirjaamisen, kirjanpitoaineiston säilytyksen sekä tilinpäätöksen laatimisen. (Meritaktiva 2020; Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.)

Kirjanpitoon tarvitaan aina yrityksen ostoihin ja myyntiin liittyvät tositteet eli alkuperäiset laskut tai niiden kopiot sekä yrityksen tiliotteet. Näiden toimituksen tilitoimistoon täytyy tapahtua täydellisinä, järjestyksessä ja ajallaan, jotta kirjanpidon oikeellisuus toteutuu. Perinteisessä kirjanpidossa tilitoimisto tiliöi materiaalit ja kirjaa ne tilitoimiston käyttämään järjestelmään. Valitettavan useasti tietoja kuitenkin puuttuu, esimerkiksi kuitti on hukassa, jolloin tilitoimisto joutuu pyytämään näitä asiakasyritykseltä vielä jälkikäteen. Kun tarvittavat tiliöinnit on tehty, tulostetaan tulos ja tase, sekä tehdään kausi-ilmoitukset ja toimitetaan tiedot vielä asiakkaalle. Usein tämä tarkoittaaakin sitä, että perinteinen taloushallinto on aina noin kuukauden jäljessä ja kaikki taloushallinnon prosessit ovat suurimmalta osin manuaalisia. (Perinteinen taloushallinto... s.a.)

Kirjanpidossa kirjaukset muodostuvat suoraan tehtävistä kirjauksista, liiketoimintaprosesseissa syntyvistä kirjauksista ja osakirjanpitojen tapahtumista, jotka yhdessä muodostavat taloushallinnon eri osa-alueet, kuten kuvassa 4 kuvataan. (Lahti & Salminen 2014, 150–153.)

Kuva 4. Mukailleen taloushallinnon osa-alueet (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 145)

Sähköisessä kirjanpidossa kaikki edellä mainitut prosessit pyritään automatisoimaan tai vähintäänkin käsittelemään täysin sähköisessä muodossa. Automaattisten kirjausparametrien tai liittymien avulla kirjanpidon kirjaukset kirjautuvat automaattisesti kirjanpitoon. Kirjanpitäjille ja kontrollereille tämä

tarkoittaa täysin uudenlaisia osaamisvaatimuksia aiempaan manuaaliseen kirjanpitoon ja raportointiin verrattuna. Taloushallinnossa työskentelevän uusi rooli onkin enemmän ohjaava asiantuntijuus ja täsmäyttävät tehtävät. (Lahti & Salminen 2014, 150–153.)

3.2 Osto- ja myyntilaskut

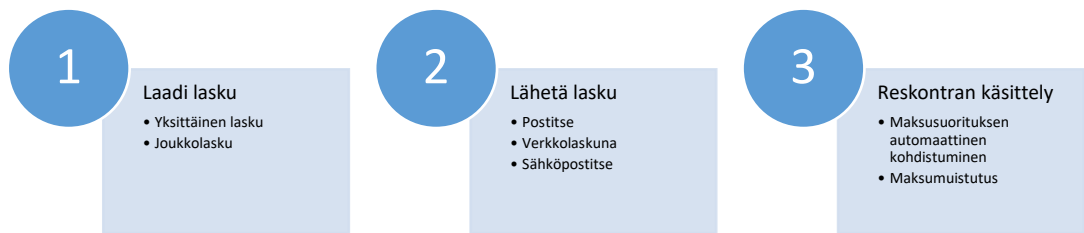
Ostolaskut tarkoittavat laskuja yrityksen ostamista hyödykkeistä. Lasku on tällöin ostajalle ostovelkaa ja vastaavasti myyjälle lasku on myyntilasku. Osto- ja myyntilaskut muodostavatkin yrityksen kirjanpidon pääpiirteitä. Sähköinen lasku voi olla sähköpostilasku, verkkolasku tai myös paperilasku, joka on esimerkiksi tulostettu sähköisestä palvelusta ja lähetetty asiakkaalle paperisena. Tällaiset perinteisessä muodossa olevat paperiset laskut on mahdollista muuttaa sähköiseksi esimerkiksi skannaamalla, jolloin järjestelmät pystyvät lukemaan sähköisessä muodossa olevaa laskua. Sähköisesti vastaanotettujen ja lähetettyjen laskujen hyöty tuleeekin siitä, kun olemassa oleva tieto voidaan lukea suoraan automaattisesti laskulta, siirtää siitä aina maksuun asti ja jopa automaattisten tiliöintien avulla suoraan kirjanpidon kirjauksiin saakka. (Isolta s.a.)

Kuva 5. Mukailten ostolaskun prosessi (Ostolaskujen käsittelyn prosessi Procountorissa 2019)

Ostolaskun prosessia voisi kuvata yllä olevan kuvan mukaan. Ostolaskujen käsittely alkaa ostolaskun saapumisella suoraan taloushallinnon ohjelmistoon,

skannauspalvelun kautta tai paperisena postitse. Tehokkain näistä on verkkolasku, jonka tiedot luetaan suoraan ohjelmaan ilman manuaalista tallennustyötä. Tämän jälkeen ostolaskut tulee tarkastaa, hyväksyä ja tietenkin maksaa. (Ostolaskujen käsittelyn... 2019.)

Kuva 6. Mukailten myyntilaskun prosessi (Myyntilaskujen käsittelyn prosessi Procountorissa 2021)

Myyntilaskun prosessi voidaan kuvata vastaavasti yllä olevan kuvan mukaan. Laskuja voidaan laatia yksi kerrallaan tai monta laskua samassa joukkolaskussa. Joukkolaskua hyödynnetään useiden samansisältöisten laskujen laadinnassa esimerkiksi jäsenmaksuja laskutettaessa tai vuokranmaksua varten. Laskujen lähetys tapahtuu usein suoraan taloushallinnon ohjelmistosta verkkolaskuna tai sähköpostitse, jolloin ohjelma muuntaa laskun automaattisesti PDF-tiedostoksi. Myös perinteinen paperisena postitse lähetettävä lasku onnistuu tulostamalla ohjelmistosta. Reskontran käsittelyn avulla seurataan avoimia myyntilaskuja. Automaattinen maksusuorituksen kohdentuminen auttaa asiantuntijaa kohdistamalla viitemaksut avoimiin myyntilaskuihin ja myös maksumuistutuksen lähettäminen tapahtuu helposti ohjelmiston kautta. (Myyntilaskujen käsittelyn... 2021.)

3.3 Palkanlaskenta

Sähköisen taloushallinnon palkanlaskentaan liittyy monia eri prosessivaiheita ja tehtäviä, jotka manuaalisesti hoidettuna kuormittavat työntekijää valtavasti verrattuna digitaalisesti ja automatisoidusti hoidettuun prosessiin. Manuaaliseen palkanlaskentaan kuuluu aineistonkoontia ja selvitystä sekä merkittävästi raportointia ja ilmoittamisvelvollisuuksia viranomaisvelvoitteiden täyttämiseksi esimerkiksi, YEL:it, TYEL:it, ennakkoperintä ja tulorekisteri. Tulorekisterin tarkoituksena onkin palkkatietojen koonti ansaintarekisteriin reaaliaikaisesti ja maksukohtaisesti. Rekisteriä säätelee laki tulotietojärjestelmästä, joka astui voimaan 2018, ja tulorekisteri otettiin käyttöön 1.1.2019. (Lahti & Salminen 2014, 135–138; Isosävi 2019)

Useimmat yritykset hyödyntävät kirjanpito-ohjelmistojen sisältämiä palkkahallintotoiminnallisuuksia. Isoimmissa yrityksissä käytetään pääsääntöisesti erillisiä palkkahallintoon tarvittavia ohjelmistoja, jotka on integroitu tarpeen mukaan muihin järjestelmiin. Sähköisen taloushallinnon palkanlaskenta on erittäin tehokasta ja automatisoitua, kun kaikki tarvittava aineisto on viety palkanlaskentajärjestelmään. Automatisoitu palkanlaskenta onkin usein vain ohjelmistossa tehtävä ajo tai suoritus, jonka perusteella ohjelmisto laskee automaattisesti tehtävän ennakonpidätyksen, muut vähennykset ja työntekijälle maksuun menevän nettopalkan. Automatisoitu palkanlaskenta mahdollistaa myös viranomaisilmoitukset suoraan ohjelmistosta, täysin ilman paperitulosteiden ottamista. (Lahti & Salminen 2014, 135–138; Isosävi 2019)

3.4 Sähköinen raportointi ja arkistointi

Sähköisen raportoinnin ansiosta yrityksen taloushallinnon raportit löytyvät suoraan taloushallinnon ohjelmistosta sähköisinä. Yrityksen taloustilanteen seuraaminen on reaaliaikaista ja apuna päätöksen teossa. Raportit sisältävät analytiikkaa, trendejä ja visuaalisuutta. Raportointi voidaan jakaa kahteen päätyyppiin: ulkoiseen raportointiin ja sisäiseen raportointiin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 186–192.)

Ulkoiseen raportointiin sisältyvät viralliset talousraportoinnit sekä viranomaisraportointi. Ulkoisten raporttien tehtävänä on täyttää yrityksen lakisääteisen raportoinnin tarpeet ja ne perustuvat kirjanpidon tileihin. Yleisimmin käytetyt

ulkoiset raportit ovat tilikohtaiset tuloslaskelma ja tase sekä arvonlisäveroraportointi ja muut veroraportoinnit. Ulkoisen raportoinnin kehittämiseksi on käynnistetty hanke, joka tähtää siihen, että yritykset voisivat automatisoida viranomaisille toimitettavien tilinpäätöstietojen raportoinnin. Tämä saavuttaa merkittäviä työajan säästöjä, kun paperisia tilinpäätöksiä ei tarvitse enää skannata järjestelmiin tai tallentaa lukuja erikseen uudelleen eri järjestelmiin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 194–196.)

Sisäinen raportointi sisältää yrityksen käyttötarpeiden mukaisen raportoinnin esimerkiksi talous- ja tulosraportoinnin, talousohjauksen raportoinnin ja liiketoimintatietojen hallinnan ja analysoinnin. Markkinamuutokset ja taloustilanteen vaihtelut ovat tehneet yritysten johtamisesta ja liiketoiminnan ennustamisesta entistä hankalampaa. Sisäinen raportointi ja analytiikka perustuu aina huolella suunniteltuihin ja laadukkaisiin perustietoihin, joiden avulla määritellään se pääasiallinen sisältö, jota sen omista lähdejärjestelmistä voidaan raportoida. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 197–200.)

Digitaalisten palveluiden kehittyessä on syytä keskittyä myös tiedonhallintaan. Palveluiden ja järjestelmien on tuettava tiedon antamista sekä salassa pidettävän tai henkilötietoja sisältävän tiedon suojaamista. Mikä tahansa järjestelmä ei siis kelpaa arkistoksi. Sähköinen arkistointi on digitaalisten asiakirjojen pitkäaikaista säilytystä digitaalisessa muodossa. (Mesikämmen 2019.)

Kaarlejärven ja Salmisen (2018, 197–202) mukaan sähköinen arkistointi tarkoittaa nimensä mukaisesti arkistoinnin järjestämistä sähköisesti. Kirjanpitolaki määrittelee arkistoinnin lakisääteiset vaatimukset ja sen mukaan kaikki kirjanpidon materiaali on mahdollista säilyttää sähköisessä muodossa. Sähköisen arkistoinnin vaatimukset on viime vuosina yksinkertaistettu niin, että ne eivät enää eroa paperisen arkistoinnin vaatimuksista. Aineiston muuttumattomuus täytyy edelleen varmistaa, mutta siihen riittää kirjanpitojärjestelmän lukitut ja suljetut tilikaudet. Sähköisen arkistoinnin hyötyjä ovat tietojen nopea hakeminen ja niihin pääsy ajasta ja paikasta riippumatta. Tiedot ovat myös nopeasti hyödynnettävissä erilaisia raportointi tarpeita varten, eikä ole tarvetta varata tilaa suurille paperiarkistoille.

3.5 Sähköisen taloushallinnon haasteet ja mahdollisuudet

Digitalisaatio on muuttanut taloushallinnon toimialaa merkittävästi ja taloushallinnon sähköistymistä voidaankin pitää aikamme megatrendinä. Vaikkakin tulevia muutoksia on vaikea ennustaa, voidaan nyt jo todeta nykyaikaisten pilvipalveluiden mahdollistavan pitkälle vietyä automaatiota. Sähköistymisen ja automaation avulla tilitoimistoista tulee talouden analyttikkoja, jolloin rutiinityön määrä vähenee ja edelläkävijöiden on mahdollista tarjota asiakkailleen monipuolisempaa palvelua säilyttäen alan työllisyys; uudistamalla työn sisältöä. (Siivola ym. 2015.)

Pilvipalvelut kehittyvät nopeasti ja vakiinnuttavat paikkansa yleisimmäksi vaihtoehdoksi taloushallinto-ohjelmiston ja myös toiminnanohjausjärjestelmien hankintakanavana. Lähes kaikki ohjelmistovalmistajat keskittävät ohjelmistokehityksensä SaaS-palveluiden eli Software as a Service kehittämiseen. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 30.)

Suurimmat sähköisellä taloushallinnolla saavutetut hyödyt ovat ehdottomasti joustavuus, ajantasaisuus ja tietojen oikeellisuus. Asioita voidaan hoitaa viivytyksettä oikea-aikaisesti, tarvittavat tiedot tallentuvat automaattisesti ja tietojen moneen kertaan kirjaamiselta vältytään. Kerran järjestelmään siirretyt tiedot siirtyvät suoraan taloushallinnon eri osa-alueisiin ja manuaaliseen työhön liittyvä virheen riski poistuu. Tämä säästää myös aikaa ja antaa työntekijälle maantieteellistä riippumattomuutta. (Neimala ym. 2017, 240)

Tiedonhaku on myös nopeutunut sähköisen taloushallinnon myötä, sillä sähköisen taloushallinto-ohjelman sisältä on nopea etsiä tarvittava tieto. Paperiaineiston pohjalta on ollut hankala lähteä selvittämään mahdollisia virheitä tai etsiä yksittäistä tarvittavaa tietoa. Sähköinen taloushallinto tarjoaa myös paremman tietosuojan, jonka vuoksi väärinkäytösepäilyt ja tietovuotoriskit vähenvät aiempaan tapaan verrattuna. Sähköisen taloushallinto-ohjelmiston sisällä on helppo rajata käyttäjien oikeuksia ja hajauttaa työtehtäviä eri henkilöiden hoidettavaksi. (Neimala ym. 2017, 241)

Miksi muutos sähköiseen taloushallintoon on sitten niin vaikeaa. Yleensä asiakas ymmärtää kyllä hyödyt, mutta pelkää yritykselle lankeavia jättimäisiä

muutosprojekteja, jotka pahimmassa tapauksessa lamauttavat koko yrityksen liiketoiminnan. Siirtyminen sähköiseen taloushallintoon yksinkertaisimmillaan vaatii vain yhteydenoton omaan tilitoimistoon. Tämän jälkeen tehdään sopimus valitun ohjelmiston käyttöönotosta, allekirjoitetaan pankkisopimukset, ilmoitetaan toimittajille, että jatkossa yritys vastaanottaa myös verkkolaskuja sekä perehdytään uuden ohjelmiston käyttöön. (Karttunen 2017.)

Vaikka sähköinen taloushallinto on turvallista ja helppoa, kaikissa asioissa on myös varjopuolensa. Sähköiseen taloushallintoon siirtymisen riskit ajatellaan liittyvän käyttöönottovaiheeseen, ohjelman ominaisuuksiin sekä hinnoitteluun. Näistä koetut huonot kokemukset yrittäjillä ovatkin usein selvitystyön puutetta. Suurin harhaluulo on varmastikin se, että kaikki sähköiset ohjelmistot olisivat vain isoimmille yrityksille suunnattuja. Ohjelmistoja on olemassa monenlaisia moneen eri tarpeeseen, joten selvittämällä asiaa niistä usein löytyykin omaan yritykseen soveltuvin ratkaisu. Tulevaisuutta ajatellen on ohjelmistosta hyvä huomioida yrityksen kasvumahdollisuudet, jotta ohjelmistoon on liitettävissä tulevaisuudessa tarvittavia ominaisuuksia. Tilitoimiston avulla olisi hyvä selvittää kustannukset mahdollisimman tarkasti. Laskutetaanko ohjelman käytöstä tositteiden määrän vai käyttöönottamiesi ominaisuuksien mukaan, kuukausi vai vuosimaksulla tai onko käytössä erilaisia aloitusmaksuja. (Sähköinen taloushallinto s.a.)

Talousverkon (s.a.) mukaan suurin syy sähköiseen taloushallintoon siirtymisessä on edelleen asiakkaiden käsitys sähköisyyden kustannuksista, koska suurin osa tilitoimistojen asiakkaista on vielä perinteisen taloushallinnon piirissä. Sähköinen taloushallinto ei ole merkittävästi kalliimpaa perinteiseen verrattuna. Hinnoitteluun vaikuttavat paljon asiakkaan bisnes ja sen volyymit.

Usein taloushallinnon sähköistäminen jää vain puolitiehen. Tämä tarkoittaa sitä, että käytössä olevasta sähköisestä taloushallinnon ohjelmistosta huolimatta toimitat osan materiaaleistasi kirjanpitäjälle jälkikäteen joko paperilla tai sähköpostitse. Tämä vaarantaa tietojen oikeellisuutta ja tietojen yhdistelystä tulee aikaa vievää ja hankalaa. Tilannetta voi hankaloittaa myös useiden eri ohjelmistojen käyttö samanaikaisesti, joita ei ole suunniteltu toimimaan yhdessä, jonka vuoksi tietojen siirto on lähes täysin manuaalista ohjelmistosta toiseen. Parhaan hyödyn sähköisestä taloushallinnosta saa, kun kaikki

pyritään mahdollisuuksien mukaan tekemään yhdessä sähköisessä järjestelmässä, eikä tietoja tarvitse siirrellä paikasta toiseen yhtään enempää kuin on pakko. (Sähköinen taloushallinto s.a.)

4 MM YRITYSPALVELUT OY

MM Yrityspalvelut Oy on Kouvolassa toimiva tilitoimisto. Yritys on perustettu vuonna 2012. Yritys käyttää aputoiminimenään MM Laskentaa. Toimialueena yrityksellä on koko Suomi, mutta suurin osa asiakasyrityksistä toimii Kymenlaakson alueella. Tilitoimistolla on kokemusta monien eri toimialojen ja eri yhtiömuotojen kirjanpidon hoitamisesta. Asiakkaiden yhtiömuodot koostuvat pääsääntöisesti yhdistyksistä, osakeyhtiöistä ja toiminimistä. (MM-Laskenta s.a.)

Tilitoimisto tarjoaa asiakasyrityksille kaikki taloushallinnon palvelut sähköisinä. Sähköinen taloushallinto mahdollistaa saumattoman ja joustavan yhteistyön yrittäjän ja tilitoimiston välillä. Taloushallinto palvelut on mahdollista ostaa tilitoimistolta kokonaisvaltaisesti tai hyödyntää vain yrityksen tarvitsemilta osin. Kirjanpito on myös mahdollista perinteisesti paperilla. (Mt.)

Tilitoimistolla on käytössään Netvisor ja Procountor taloushallinto-ohjelmistot. Suurin osa tilitoimiston asiakasyrityksistä on mikroyrityksiä, jotka eivät hyödynnä sähköistä taloushallintoa, vaan kirjanpidon aineisto toimitetaan paperisena ja he ovat vain taloushallinto-ohjelman tallennusasiakkaita. Asiakasyritysten siirtäessä toimintojaan enemmän sähköisen taloushallintoon, tilitoimiston henkilökunta välttyisi turhalta manuaaliselta työltä. Aikaa jäisi enemmän erilaisiin konsultointipalveluihin ja asiakkaiden neuvontaan. (Mt.)

MM Yrityspalvelut Oy:ssä työskentelee yrittäjä ja yksi työntekijä. Yritys tekee yhteistyötä Kouvolan seudun ammattiopiston kanssa ja yrityksessä työskentelee säännöllisesti myös harjoittelijoita. Yrittäjällä on taloushallinto-osaamista taustalla jo lähes 20 vuoden ajalta. Tilitoimisto on pyrkinyt pysymään mukana tietotekniikan kehityksessä, ja halu kehittymiseen on ollut aina osa yrittäjän ammatillista osaamista. (Mt.)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmä

Laadullista tutkimusta on mahdotonta määritellä yksiselitteisesti, koska erilaisia lähestymis- ja analyysitapoja on useita. Ominaispiirteiltään laadullinen tutkimus eli kvalitatiivinen tutkimus on erilaisista lähestymistavoista ja tutkimusperinteistä koostuva tutkimusote, jolla on erilaisia oletuksia sekä todellisuuden luonteesta että siitä, millaisilla keinolla sitä on hyvä analysoida. Tunnetuimpia ja käytetyimpiä tutkimusmuotoja ovat haastattelut, tapaustutkimukset, asiantuntijoiden mielipiteet, kohderyhmät ja havainnoiva tutkimus. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää aihe, asia tai ongelma syvällisesti yksilön näkökulmasta. Ennen kaikkea se on tiedonkeruuta, jonka tarkoitus on kuvailla ei ennustaa. (Juhila s.a.)

Tähän tutkimukseen valikoitui laadullinen tutkimus ja menetelmistä kyselytutkimus sekä asiantuntijahaastattelut. Tätä kutsutaankin menetelmien triangulaatioksi eli tutkimusaineiston hankinnassa käytetään useita tiedonhankintamenetelmiä. Yksittäisellä tutkimusmenetelmällä, esimerkiksi tässä tutkimuksessa asiantuntijahaastatteluilla ei tavoitettaisi riittävän kattavaa kuvaa tutkittavasta kohteesta. Useamman menetelmän käytöllä parannetaan myös tutkimuksen luotettavuutta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

5.2 Tutkimuksen toteutus

Laadullinen tutkimus toteutettiin MM Yrityspalvelut Oy:n työntekijöille ja asiakasyrityksille. Tiedonkeruu tapahtui laadullisen menetelmän kyselytutkimuksella asiakasyrityksille ja yrityksen henkilökunnan asiantuntija haastatteluina. Kyselytutkimus on epämuodollisempi tutkimustapa, jolla saadaan syvällistä tietoa vastaajien perimmäisistä perusteluista ja vaikuttimista (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006; SurveyMonkey s.a.).

Sähköinen kyselylomake luotiin Webropol -palveluun. Kyselyn avulla selvitettiin asiakasyritysten haasteita, esteitä ja pelkoja sähköistä taloushallintoa kohtaan. Kyselypatteristo luotiin teemoittain Webropol-kyselytyökalun avulla (liite 4). Webropol-kyselyt koostuvat suljetuista, avoimista ja sekamuotoisista kysymyksistä. Vastauslinkki kyselyyn lähetettiin sähköpostitse. Kysymykset

suunniteltiin niin, että aineisto sisälsi mahdollisimman vähän henkilötietoja. Kyselyyn vastaaminen tapahtui täysin anonyymisti, eikä yksittäistä yritystä ollut mahdollista tunnistaa saadusta aineistosta. Kyselyn linkki lähetettiin neljällekymmenelle asiakasyritykselle webinaarikutsun (liite 1) ja saatekirjeen (liite 2) yhteydessä 19.4.2021. Vastausaikaa yrityksille annettiin 18.5.2021 saakka.

Haastattelujen avulla selvitettiin asiantuntijoiden näkemyksiä sähköisen tauluhallinnon haasteista ja mahdollisuuksista mikroyrityksille. Haastattelut toteutettiin kahdelle MM Yrityspalvelut Oy:n työntekijälle. Haastatteluissa kerättiin syvällistä tietoa henkilökohtaisissa haastattelutilanteissa. Haastattelukysymykset (liite 3) liittyivät tutkimuskysymykseen, joiden avulla pyrittiin saaman ratkaisua varsinaiseen tutkimusongelmaan. Haastattelu toteutettiin puolistrukturoituna asiantuntijan teemahaastatteluna. Haastatteluun kasattiin 10 pääkysymystä ja tarvittaessa käytettiin myös täsmentäviä kysymyksiä. Kysymykset kasattiin niin, etteivät ne paljastaneet haastateltavan henkilöllisyyttä. Haastattelut etenivät kysymysrungon mukaisesti ja kestivät noin 20 minuuttia.

5.3 Tutkimusaineiston analysointi

Laadulliset aineistot ovat usein puhetta ja vuorovaikutusta ihmisten välillä. Litterointi eli puheen ja toiminnan purkaminen kirjoitettuun muotoon on keskeinen osa analyysiprosessia (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Asiantuntijahaastatteluista saatu aineisto litteroitiin eli puhtaaksikirjoitettiin. Litteroinnissa keskityttiin pitämään aineisto mahdollisimman todenmukaisena. Tämän jälkeen tekstiä tarkasteltiin tutkimusongelman ja tutkimuskysymyksen näkökulmasta.

Asiakasyrityksille kohdennetun kyselyn tuloksia analysoitiin havainnollistamalla kysymysten vastauksia erilaisin graafein ja taulukoin. Kysymykset jaoteltiin teemoittain nostamalla tutkimusongelmaa koskevia teemoja.

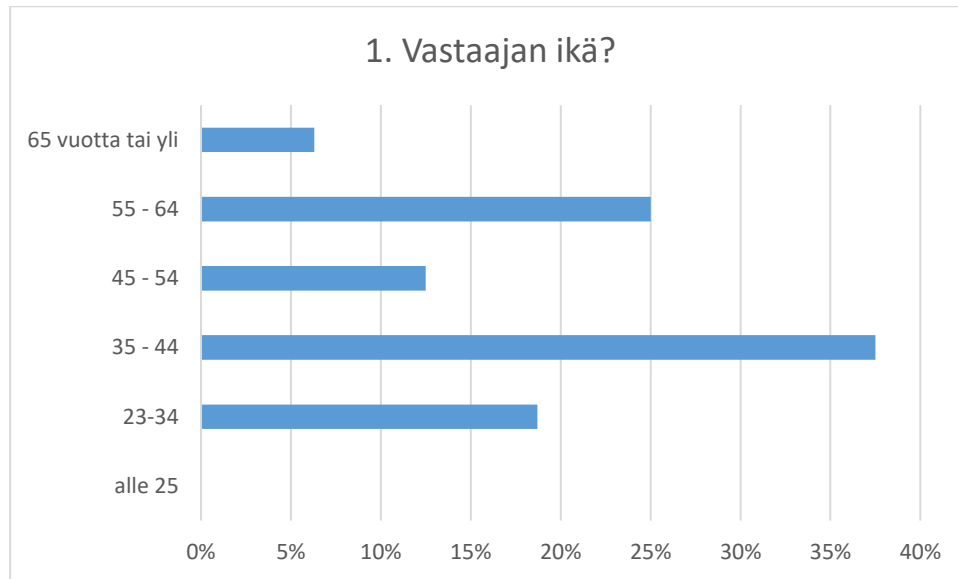
6 TULOKSET

Tulokset ovat muodostuneet laadullisten tutkimusmenetelmien pohjalta asiantuntija haastatteluina sekä asiakasyrityksille suunnatulla kyselyllä. Asiantuntija haastatteluun vastauksia saatiin kaksi kappaletta. Asiakasyritysten kysely

lähetettiin sähköpostitse neljällekymmenelle yrityksen edustajalle. Satiin vastauksia kerättyä kuusitoista kappaletta.

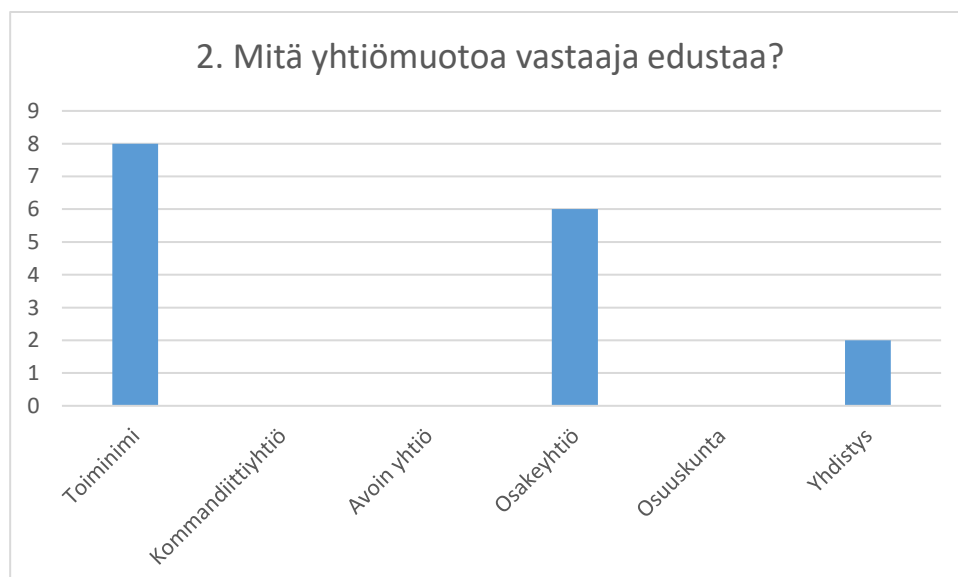
6.1 Kysely asiakasyrityksille sähköisestä taloushallinnosta

Luvussa käsitellään asiakasyritysten kyselyn tuloksia. Tuloksia on havainnollistettu ja selkeytetty erilaisin kuvin ja graafein.

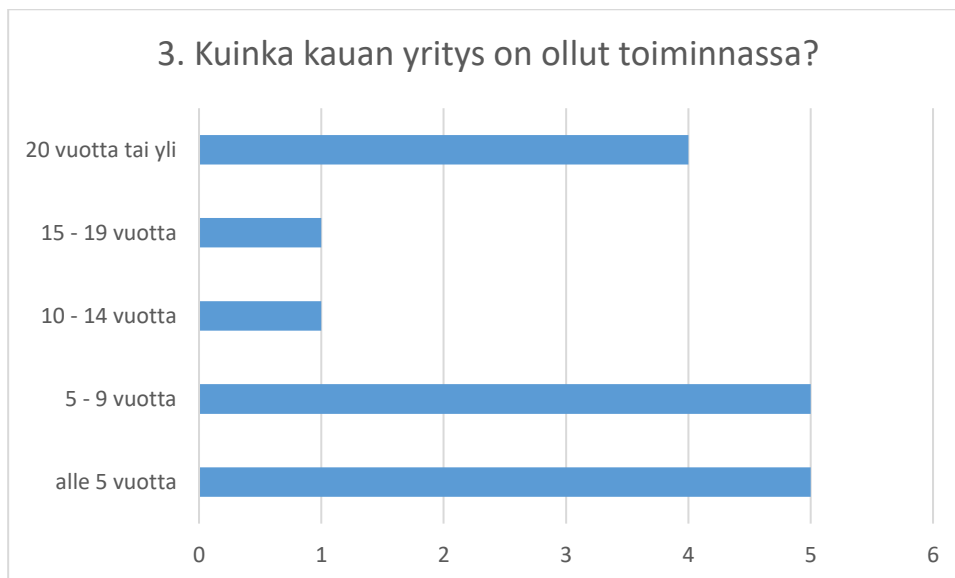
Kuva 7. Vastaajien ikäjakauma

Taustatietoina (kuva 7) asiakasyrityksien edustajista kerättiin ikä, yhtiömuoto, yrityksen toiminta vuodet ja yrityksen henkilöstön määrä. Suurin osa vastaajista (38 %) oli 35–44-vuotiaita. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 55–64-vuotiaat.

Kuva 8. Yritysten yhtiömuodot

Yritysten yhtiömuodot (kuva 8) jakoutuivat selkeästi kolmen pääryhmän kesken. Kuudestatoista vastaajasta kahdeksan edusti toiminimeä, kuusi osakeyhtiötä ja kaksi yhdistystä.

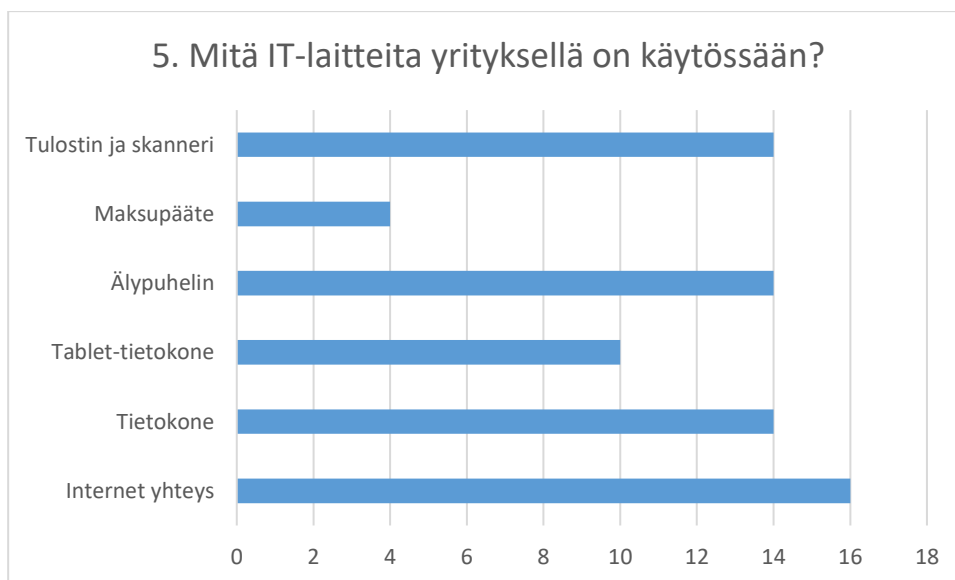
Kuva 9. Yrityksen toimintavuodet

Kolmantena kysymyksenä (kuva 9) selvitimme yrityksen toimintavuosia. Pylväs kuvio kertoo, että alle viisi vuotta toimineita, sekä viidestä yhdeksään vuotta toimineita yrityksiä oli yhteensä kymmenen kappaletta. Kolmanneksi suurin joukko, neljällä vastauksella oli kaksikymmentä tai yli kaksikymmentä vuotta toimineet yritykset. Keski-ikäisiä eli 10–19 vuotta toimineita yrityksiä vastaajista oli kaksi kappaletta.

Kuva 10. Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrää tarkasteltaessa (kuva 10), pylväskaaviosta on helppo huomata yritysten olevan suurimaksi osaksi mikroyrityksiä. Vastanneiden kesken 15 yrityksessä työskennellään 0–2 henkilön kesken. Vain yhdessä yrityksessä työskentelee kuusitoista henkilöä tai enemmän.

Kuva 11. IT-laitteiden käyttö

Selvittääkseni, millaisia IT-laitteita yrityksillä on käytössään, kysyttiin mitä laitteita yrityksistä löytyy (kuva 11). Vastauksista voidaan todeta, että kaikilla on käytössä Internet-yhteys. Tietokone on käytössä neljällätoista ja tabletti -tietokonetta käyttää kymmenen vastaajaa. Älypuhelinia yrityksen toiminnoissa käyttää neljatoista vastaajaa. Maksupäätettä käytetään neljässä yrityksessä ja tulostin sekä skanneri on käytössä neljässätoista yrityksessä.

Kuva 12. Tietokoneen käyttö yrityksessä

Tietokoneen käyttö on nykypäivää, jonka vuoksi selvitimme mihin yrityksissä käytetään tietokonetta (kuva 12). Vastaajista vain 12,5 % käyttää tietokonetta sähköiseen taloushallintoon, mutta kuitenkin laskutusta tietokoneella hoitaa 62,5 % vastaajista. Sähköposti ja laskujen maksu sekä tiliotteiden nouto olivat suurimmat (87,5 %) tietokoneella tehtävät työt. Seuranta raporteja tietokoneella tekevät vain 12,5 % vastaajista. Vastaukset kohtaan muuhun, mihin olivat seuraavanlaiset:

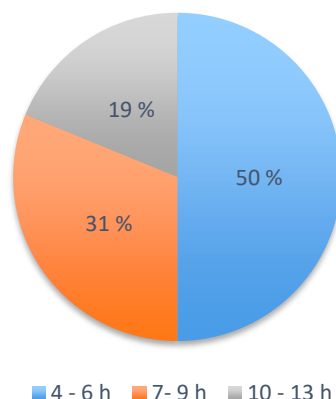
”Kirjanpitoaineiston kokoamiseen ja lähettämiseen.”

”Yritysten palveluiden myyntiin, suunnitteluun ja kehittämiseen.”

”Tarjousten tekemiseen.”

”Erilaisiin lausuntoihin ja pääsääntöisesti etätyöskentelyyn.”

7. Vastaajan tavanomaisen työpäivän kesto yrityksessä?

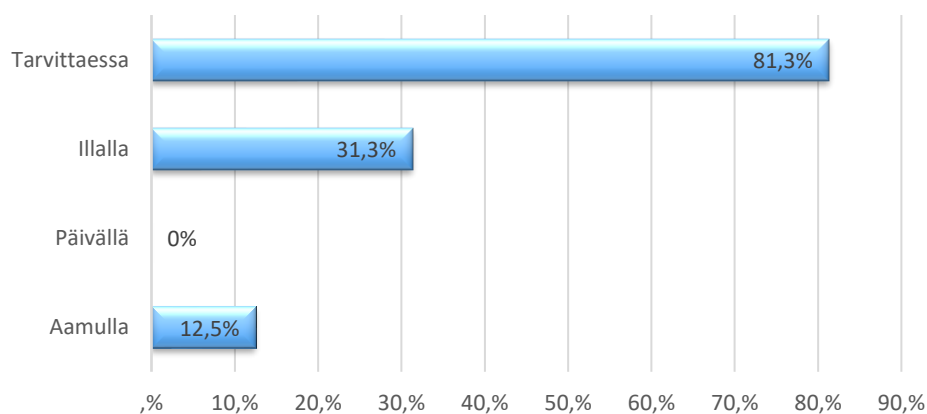

Kuva 13. Työpäivän kesto

Tavanomaisesti vastaajien työpäivät yrityksessä olivat 4–6 tunnin pituisia (kuva 7). Toiseksi suurin joukko 31 % vastaajista teki 7–9 tunnin työpäivää ja vastaajista 19 % työpäivä venyi yli kymmeneen tuntiin.

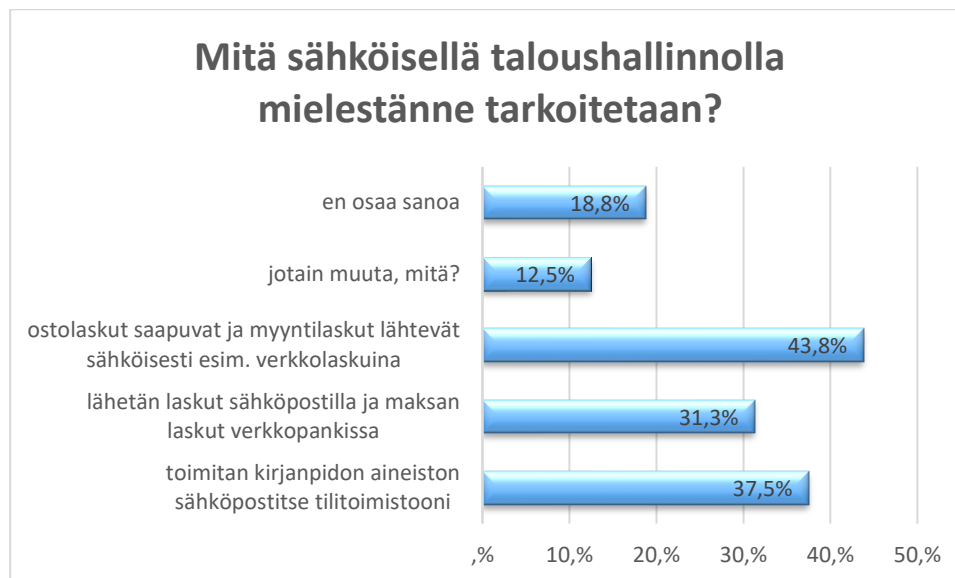
Kysyttäessä kuinka monta tuntia vastaaja käyttää yrityksen paperitöihin, havaittiin, että yrityksen paperitöihin käytettiin yhden viikon aikana keskimäärin kolme tuntia. Alle kolmanneksella vastaajista paperitöihin kului jopa 16 tuntia viikossa. Yrityksen varsinaiseen toimintaan, vastaajat käyttivät keskimäärin 20 tuntia ja jälleen alle kolmanneksella vastaajista varsinaiseen toimintaan, kului yli 40 tuntia viikossa.

Mihin aikaan vuorokaudesta hoidat yrityksen paperitöitä / taloushallintoa?

Kuva 14. Ajankohta paperitöiden ja taloushallinnon hoitoon yrityksessä

Yrityksen taloushallintoa ja paperitöitä hoidetaan suurimmaksi osaksi vastaajien mukaan vain tarvittaessa (kuva 14). Yli kolmannes hoitaa yrityksen talousasioita iltaisin. Aamulla talousasioiden hoito on myös kovin vähäistä (12,5 %) ja kyselyn mukaan kukaan ei hoida niitä päivällä.

Kuva 15. Mitä sähköinen taloushallinto tarkoittaa?

On yllättävää, että noin 19 % vastaajista ei osaa sanoa mitä sähköisellä taloushallinnolla tarkoitetaan (kuva 15). Suurin osa 43,8 % vastaajista, käsittävät sähköisen taloushallinnon tarkoittavan vain osto- ja myyntilaskujen siirtymistä sähköisesti. Reilut 30 % vastaajista ymmärtävät sähköisen taloushallinnon tarkoittavan laskujen lähetystä, laskujen maksamista ja kirjanpitoaineiston lähetystä sähköpostilla. Vajaat 13 % vastaajista ajattelivat sen tarkoittavan jotakin muuta:

”Kirjanpitoa sähköisesti ja paperisena.”

”Sitä että täytän jonkun finagon kautta itse hyvän osan tai suurimman osan kaikesta. Niikun että linkkailen tiliotteelta ostotapahtumia aktuaalisiin tililtä lähteneisiin ostoihin.”

Kysymyksellä: *Onko sähköinen taloushallinto mielestänne ajankohtainen edustamassanne yrityksessä?* Vastaajista kolmanneksen mukaan yrityksissä koetaan sähköisen taloushallinnon olevan vain hieman ajankohtaista. Vastaajista neljän mukaan sähköinen taloushallinto koetaan erittäin ajankohtaiseksi heidän yrityksessään.

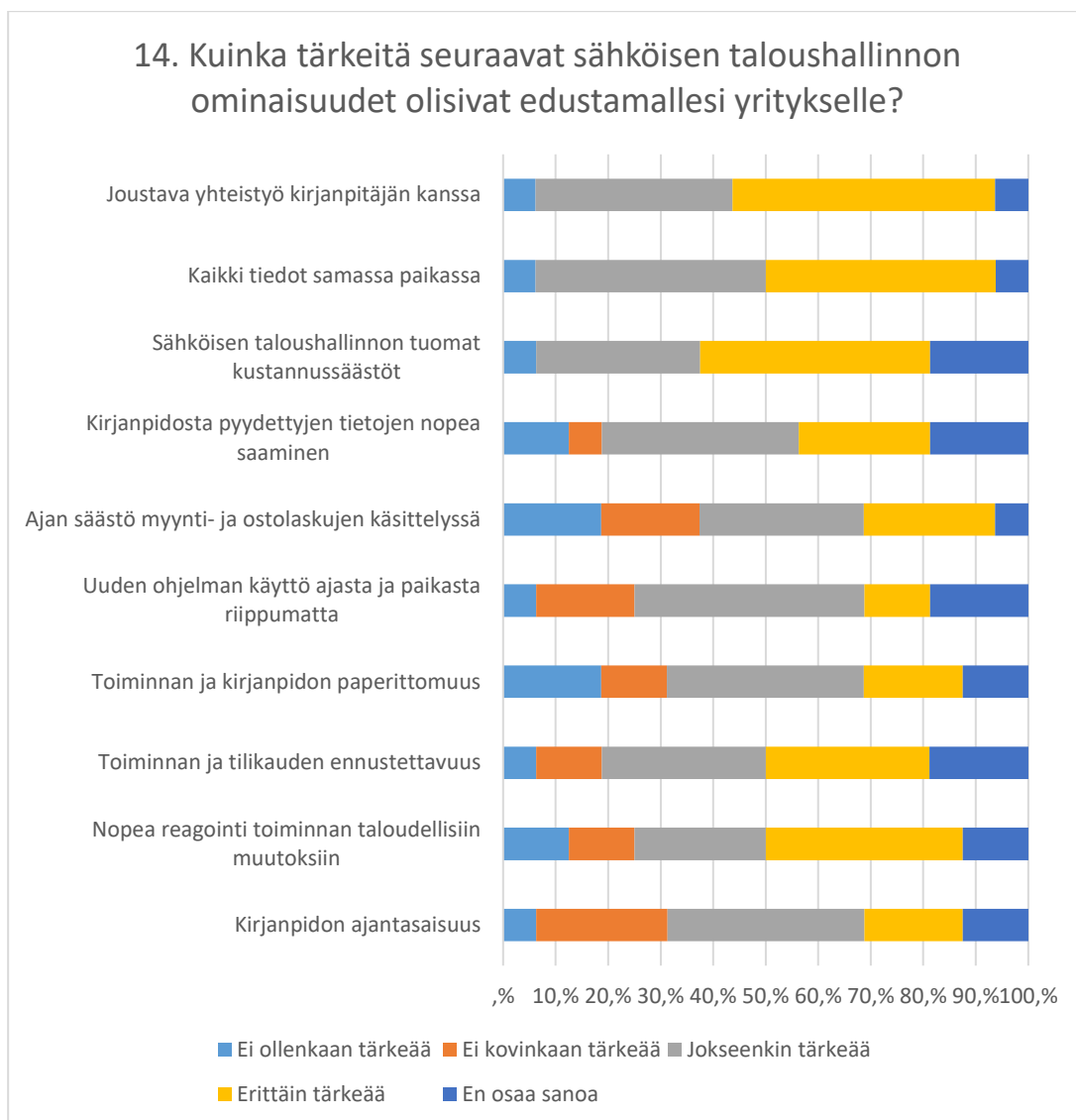
Kuva 16. Syitä miksi sähköistä taloushallintoa ei käytetä

Tulosten mukaan yli 50 % yrityksistä kokee nykyisen taloushallinnon hoidon hyväksi, eikä muutokselle ole tarvetta (kuva 16). Hieman alle kolmekymmentä prosenttia kuitenkin myöntää muutoksen vaatiman osaamisen puuttuvan tai siihen ei ole aikaa. Hinta on myös muutosta vastustava tekijä, ja toisille sähköistä taloushallintoa ei ole tilitoimiston toimesta tarjottu. Muita syitä olivat:

”Yritys on pieni.”

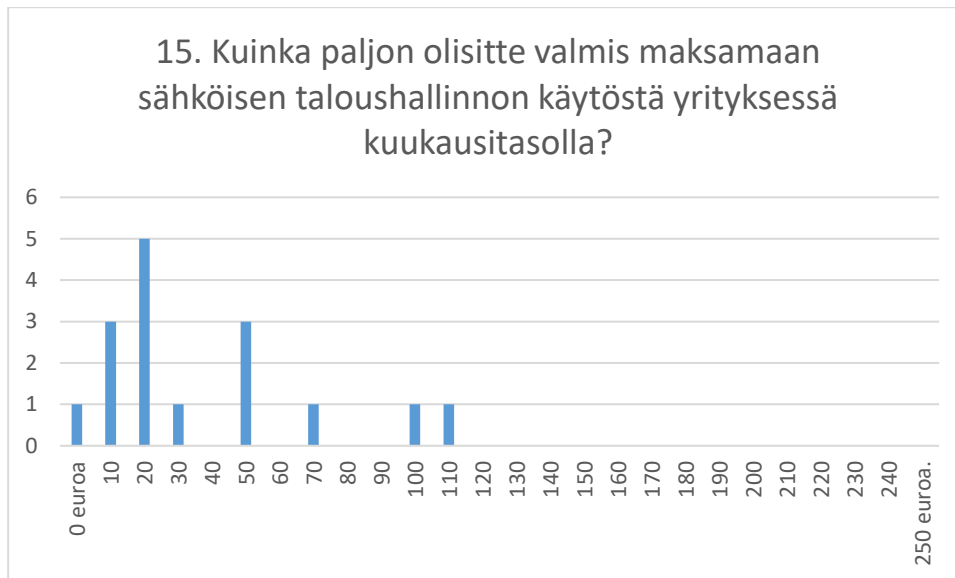
”Yritystoiminta on vielä niin alkutekijöissään, että ei tiedetä vielä mihin ratkaisuun päädytään.”

”Tästä puuttuu selkeästi vastausvaihtoehto, nykyinen sähköinen systeemi on toimiva.”

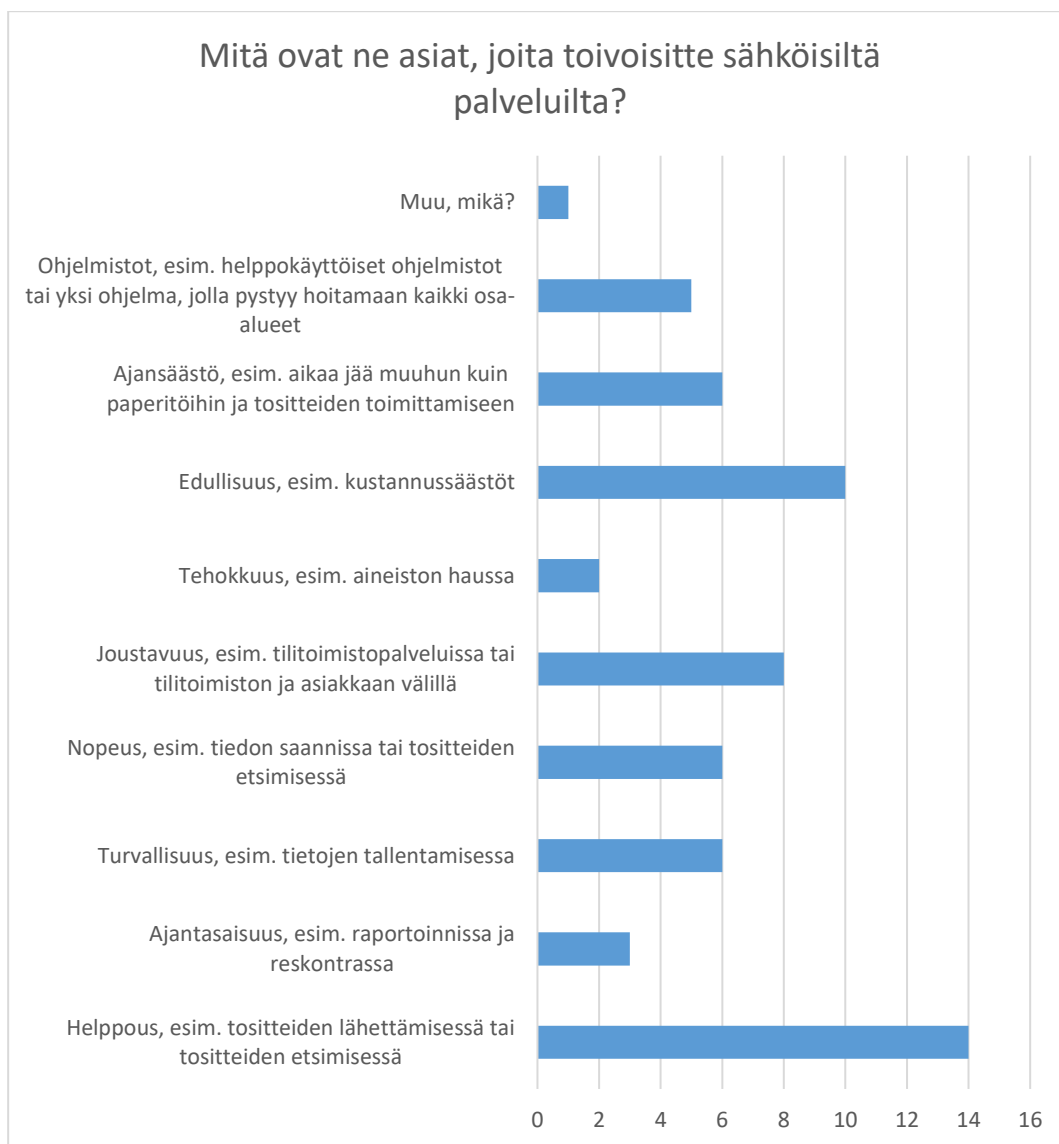
Kuva 18. Sähköisen taloushallinnon ominaisuuksien tärkeys

Kysyttäessä sähköisen taloushallinnon ominaisuuksien tärkeydestä erittäin tärkeänä vastaajat pitivät sähköisen taloushallinnon tuomia kustannussäästöjä, joustavaa yhteistyötä kirjanpitäjän kanssa ja sitä, että kaikki taloushallinnon tiedot olisivat samassa paikassa (kuva 18). Esiin nousee myös toiminnan ja kirjanpidon mahdollisuus olla täysin paperitonta, sekä yrityksen toiminnan ennustettavuus. Kirjanpidon ajantasaisuutta vastaajat pitivät jokseenkin tärkeänä. Ohjelmiston käyttö ja kirjanpidosta pyydettyjen tietojen nopea toimitus koetaan vastaajien kesken myös jokseenkin tärkeänä.

Kuva 18. Sähköisen taloushallinnon hinta kuukausitasolla

Kuukausittain sähköisestä taloushallinnosta oltaisiin keskimäärän valmiita maksamaan noin 20–50 euroa (kuva 18). Muutama vastaaja olisi valmis maksamaan jopa yli 100 euroa kuukaudessa.

Kuva 19. Sähköisten palveluiden odotukset

Sähköisiltä palveluilta odotetaan helppoutta, edullisuutta ja joustavuutta tilitoimiston ja asiakkaan välillä (kuva 19). Ajansäästöä muuhun kuin paperitöihin ja kirjanpidon tositteiden toimittamiseen odottaa kuusi vastaajista. Turvallisuus ja nopeus ovat kuuden vastaajan odotuksia sähköisiä palveluita kohtaan. Avoimeen vastauksen saimme seuraavan vastauksen:

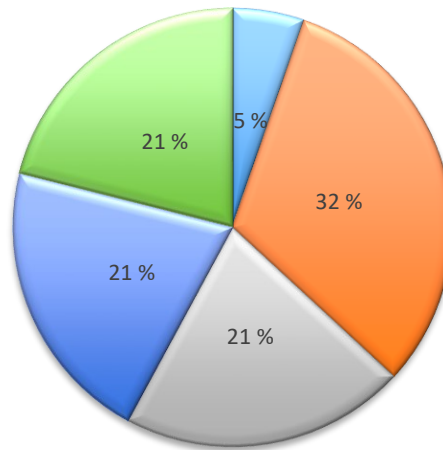
”Mun kokemuksen mukaan kun itse hoitaa talouttaan kirjanpito-mielessä niin aikaa siihen menee. Arvostan omaa aikaani.”

Kuva 20. Sähköisen taloushallinnon arveluttavuus

Sähköisessä taloushallinnossa vastaajia arveluttaa eniten yrityksen liian pieni yritystoiminta ja sähköisen taloushallinnon hinta. Vastaajat pohtivat myös sähköisten palveluiden tarpeellisuutta, omaa osaamistaan, ajankäyttöä ja monimutkaisuutta (kuva 20). Kolme vastaajista ei ollut lainkaan kiinnostunut sähköisestä taloushallinnosta vaan asiat hoituvat vanhalla tavalla.

Mistä syystä ET HALUAISI ottaa sähköistä taloushallintoa käyttöön? (Voit valita enintään 3 TAI ainoastaan viimeisen vaihtoehdon)

- Paperittomuus – haluan käsitellä myynnit ja ostot paperisina
- Uuden ohjelman aiheuttamat lisäkustannukset
- Muutos toimintatapoihin – nykyinen tapa toimii hyvin
- Tietoturva-asiat – en luota ohjelman turvallisuuteen
- Ajan puute – ei ole aikaa opetella uutta ohjelmaa
- Ei ole syytä, miksi en ottaisi sähköistä taloushallintoa käyttöön

Kuva 21. Miksi sähköistä taloushallintoa ei haluta ottaa käyttöön?

Suurin syy miksi vastaajat eivät halua ottaa sähköistä taloushallintoa käyttöönsä on pelko uuden ohjelman aiheuttamista lisäkustannuksista. Muutos toimintatapoihin ja paperittomuus mietityttävät myös yli kahtakymmentä prosenttia vastaajista (kuva 21). Lisäksi 21 % prosenttia vastaajista ei osannut sanoa mitään erityistä syytä, miksi sähköistä taloushallintoa ei otettaisi yrityksessä käyttöön. Vastaajista viisi prosenttia ei halua vaihtaa koko taloushallintoaan paperittomaan. Erinomainen huomio on, ettei kukaan koe tietoturva-asioita syyksi olla vaihtamatta perinteistä taloushallintoa sähköiseen.

6.2 Asiantuntijahaastattelut

MM Yrityspalvelut Oy:n asiantuntijat ovat toimineet taloushallinnon parissa yhteensä kymmeniä vuosia, joten osaaminen tilitoimistossa on hyvin monipuolista ja ajantasaista. Sähköisen taloushallinnon tuomat muutokset työhön on otettu vastaan erittäin positiivisesti, ja he odottavat innolla sähköisyyden kehittymistä tulevien vuosien aikana. Tällä hetkellä sähköinen taloushallinto on

poistanut perinteistä paperi kuittien käsittelyä ja manuaalista tallennusta. Sähköisen taloushallinnon koetaan myös helpottaneen ja erityisesti nopeuttaneen työskentelyä, kun eri järjestelmät lähettävät tietoja toistensa välillä täysin sähköisesti.

Haastateltavat pitävät sähköisessä taloushallinnossa erityisen hyvänä aineiston arkistointimahdollisuuksia. Sähköisen arkistoinnin avulla tarvittava aineisto on aina saatavilla paikasta tai ajasta riippumatta. Arkistointi tilaa ei tarvitse enää varata toimistosta, vaan paperien määrä on jatkuvasti vähenemään päin. Asiakasyritysten taloushallinto pysyy sähköisen taloushallinnon avulla myös jatkuvasti ajantasaisena eikä kulje enää jäljessä. Haastateltavat kokevat paperittomuuden tuovan erilaisia mahdollisuuksia myös etätyöskentelyyn, kun paperisia aineistoja ei tarvitse hakea, odotella asiakkaalta ja kantaa mukana.

Haasteita sähköiseen taloushallintoon tuovat vielä eri viranomaisohjelmien sekä työajanseurantaohjelmien yhteensopivuus. On huomattu myös ostovelkojen määrän hahmottamisen tuomia ongelmia silloin, kun kaikki laskut eivät olekaan paperisia. Tällöin asiakasyritys ei hahmota ostovelkojensa todellista määrää, kun taloushallinto on totuttu käsittelemään täysin paperisena.

Ohjelmistotalojen tulisi järjestää enemmän koulutuksia tilitoimistoiden työntekijöille. Haastateltavat kokevat kaipaavansa apua ja vinkkejä etenkin sähköisen taloushallinnon myyntiin ja markkinointiin. Tällä hetkellä haastateltavat suosittelivat sähköistä taloushallintoa sellaisille asiakkaille, joilla on kuukausittain paljon tapahtumia ja joilla olisi sähköiseen taloushallintoon tarvittavia perus IT-taitoja. Aloittavat uudet yrittäjät hyötyisivät sähköisestä taloushallinnosta, etenkin silloin kun sähköinen taloushallinto otetaan käyttöön heti yrityksen perustamisvaiheessa. Tilitoimistossa sähköistä taloushallintoa suositellaan kuitenkin lähtökohtaisesti kaikille yrityksille, oli kyseessä sitten aloitteleva tai jo useamman vuoden alalla toiminut yritys. Hyödyt asiakkaalle ja tilitoimistolle tulevat olemaan tulevaisuudessa entistä suurempia.

Tulevaisuudessa haastateltavat toivovat sähköisen taloushallinnon kehittyvän robotiikan avulla. He eivät kuitenkaan usko täysin paperittomaan taloushallintoon, sillä aina löytyy muutosvastaisuutta, jolloin vanhat tavat koetaan toimivina. Uusien asiakkaiden yhteydenotoista voidaan myös huomata sähköisen

taloushallinnon olevan vielä vierasta suurelle osalle yrityksistä. Koronapandemian aiheuttama taloushallinnon sähköistyminen on selvästi kiihdyttänyt yrittäjiä etsimään sellaisia tilitoimistoja, joissa käytetään edelleen paperista kirjanpitoa.

Tilitoimiston asiantuntijat toivovat Procountor ohjelmiston kehittyvän siten että, pankkikorttiostoksesta tulisi sähköinen kuitti tiliotteelle, joka siirtyisi automaattisesti taloushallinnon ohjelmistoon. Tämän koetaan aiheuttavan paljon manuaalista työtä, kun kuitteja puuttuu kokonaan tai niiden selvittämiseen menee todella paljon aikaa.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen mukaan voidaan todeta MM Yrityspalvelut Oy:n tarjoavan tilitoimistopalveluita erittäin monipuolisesti, niin sähköisessä taloushallinnossa kuin perinteisesti paperisena. Suurin osa yrityksen asiakasyrityksistä on hyvin kiinnostunut siirtymään sähköiseen taloushallintoon. Sähköisen taloushallinnon kehittyessä ja älykkäämmän taloushallinnon yleistyessä täytyy mikroyritystenkin koittaa pysyä kehityksessä mukana. Tämän vuoksi sähköisen taloushallinnon ennakkoluuloja on rikottava ja tilitoimiston palveluita kehitettävä asiakastyövälisemmiksi sekä helposti lähestyttäväiksi.

Siirtyminen perinteisestä paperisesta taloushallinnosta vähintäänkin sähköiseen taloushallintoon alkaa olla jo lähes välttämätöntä, jos yritys vielä tulevaisuudessa haluaa pyörittää menestyvää liiketoimintaa. Paperinen taloushallinto ei anna reaaliaikaista kuvaa yrityksen toiminnasta ja kokonaan paperisen taloushallinnon käytön voidaankin odottaa jäävän historiaan tulevien vuosien aikana. Sähköinen taloushallinto kasvattaa selkeästi valtaansa taloushallinnon muotona, joka asiakasyritysten kohdalla alkaa tarkoittaa taloushallinnon hoitamista pakostikin ainakin osittain sähköisenä.

Suurin osa mikroyrityksistä näkee sähköisen taloushallinnon vain paperittomuutena ja internetin kautta asioiden hoitamisena. Tämän ajatuksen muutos vaatii paljon töitä, jotta yritysten edustajien käsitys sähköisestä taloushallinnosta saadaan muuttumaan kohti oikeampaa. Muutoksen uskotaan olevan pitkän prosessin juuri yrittäjien ennako-olettamusten vuoksi sekä yrittäjien

ikärakenteen puolesta. Digitaalisuus ei ole ollut heidän ikäryhmänsä elämässä mukana vaan se tulee ns. uutena normaalina.

Mikroyrityksen siirtyessä sähköiseen taloushallintoon tilitoimiston sekä yrityksen taloushallinnon prosessit nopeutuvat. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta sähköisestä taloushallinnosta olevan enemmän hyötyjä kuin haittoja. Esimerkiksi kirjanpitäjältä poistuu paljon aikaa vievää manuaalista työtä ja aineisto pysyy yhdessä ja samassa paikassa. Kirjanpidon tositteiden selvittelytyö on myös paljon nopeampaa, eikä sen vuoksi välttämättä tarvitse vaivata asiakasta.

Asiakasyritykset ovat toimialoillaan uusia ja nuoria yrityksiä, joten sähköisen taloushallinnon palvelut pitäisi tuoda esille jo pelkästään yrityksen kehittämisen näkökulmasta. Useimmissa yrityksissä työskentelee yhdestä kahteen henkilöä, joten tämän vuoksi muutosprosessin ei pitäisi viedä aikaa yrityksen toiminnalta. Ohjelmistoa ei tarvitse opettaa monille työntekijöille, vaan riittää kun itse on avoin muutokselle ja uuden oppimiselle.

Sähköisen taloushallinnon kuukausittaisen hinnan pysyessä maltillisena asiakasyritykset olisivat valmiita ottamaan sähköiset palvelut käyttöönsä. Sähköisten palveluiden käyttöönoton tuomat kustannussäästöt koetaan houkuttelevina. Sähköinen taloushallinto säästää myös yrittäjän aikaa, jolloin manuaalisesta tallentamisesta ja työstä siirrytään taloushallinnon asiantuntijan rooliin. Manuaalisen työn vähentyessä aikaa jää asiakkaan kohtaamiseen ja heidän yritystoimintansa tukemiseen.

Tilitoimiston ammattilaiset kertoivat kaipaavansa lisää apuja sähköisen taloushallinnon markkinointiin. Sähköisen taloushallinnon käyttö on ollut tilitoimistossa arkipäivää jo useiden vuosien ajan, minkä vuoksi heille itsestään selvän asian esille tuominen asiakasyrityksille saattaa tuntua vaikealta. Haastatelluista kävi myös ilmi, että koronapandemian vuoksi paperittomuus ja sähköinen taloushallinto on lisääntynyt kilpailevissa yrityksissä huomattavasti. Kesän 2021 aikana onkin tullut useita tarjouspyyntöjä uusilta asiakkailta, joissa nimenomaan toivotaan perinteistä paperista taloushallintoa. Yhteydenotoistakin voidaan havaita epävarmuus ja epätietoisuus sähköistä taloushallintoa kohtaan.

7.1 Luotettavuus

Luotettavuuden arviointi on keskeisin osa tieteellistä tutkimusta. Luotettavuuskysymyksissä keskeisiä käsitteitä ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimustulosten pysyvyyttä, luotettavuutta ja toimintavarmuutta. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkimuksessa on tutkittu juuri oikeita asioita tarpeeksi kattavasti ja tehokkaasti. Kvalitatiivista tutkimusta voidaan arvioida myös uskottavuuden, luotettavuuden ja eettisyyden periaatteilla. Luotettavuutta tulee arvioida myös kokonaisuutena tutkimuksen alusta loppuun. (Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja s.a.)

Tämän tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää, mutta niistä voidaan tehdä avustavia tulkintoja mikroyritysten haasteista ja mahdollisuuksista sähköisessä taloushallinnossa. Tutkimus antaa tietoa MM Yrityspalveluiden asiakkaiden toiveista ja haasteista sähköistä taloushallintoa kohtaa. Tutkimuksen luotettavuutta parantavat asiantuntijoiden haastattelut ja asiakasyritysten kysely. Tutkimus tulokset pohjautuvat suoraan heidän omiin kokemuksiinsa, havaintoihin ja käsityksiin sähköisestä taloushallinnosta.

7.2 Ongelmakohtat ja kehittämisehdotukset

Tutkimuksen ongelmakohtana oli pieni vastaaja määrä. Tämän vuoksi tuloksia on vaikeampi yleistää kaikkiin asiakasyrityksiin. Vallinneen koronapandemian vuoksi kyselyä ei voitu järjestää asiakasyrityksille kasvotusten, jolloin vastaukset olisivat olleet laajempia ja yksityiskohtaisempia. Tutkimusta voisikin jatkaa määrällisenä tai laadullisena tutkimuksena, suuremmalla asiakasyritysten joukolla tai vaihtoehtoisesti useamman tilitoimiston asiakasjoukolla. Suuremman tutkimusjoukon avulla voitaisiin selvittää sähköisen taloushallinnon käyttämättömyyden syitä ja sen seurauksia tilitoimistoille ja yrityksille itselleen.

Tilitoimiston ammattilaisille voisi pyrkiä järjestämään koulutusta ja osaamista sähköisen taloushallinnon myyntiä ja markkinointia varten. Koulutusta ajatellen olisi hyvä ottaa yhteyttä esimerkiksi taloushallinto-ohjelmiston palveluntarjoajaan.

LÄHTEET

Accountor Finago. 2020. Accountor puhuu tekoälynsijaan älykkäästä automaatiosta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.accountor.com/fi/finland/uusi/accountor-puhuu-tekoalyn-sijaan-alykkaasta-automatiosta> [viitattu: 30.8.2021]

Blomqvist, J. 2020. Tekoäly on taloushallinnon tukiäly. Blogi. Päivitetty 12.10.2020. Saatavissa: <https://www.azets.fi/blogi/tekoaly-taloushallinnon-tukialy/> [viitattu: 30.8.2021]

Isolta. s.a. Ostolaskut, ostolaskujen käsittely ja ostoreskontra sähköisesti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.isolta.fi/ostoreskontra/> [viitattu: 12.8.2021]

Isosävi, J. 2019. Tulorekisteri on Suomen kansallinen sähköinen tietokanta palkka- ja eläketiedoille sekä erilaisille etuuksille. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palkkaus.fi/abc/mika-on-tulorekisteri/> [viitattu: 12.8.2021]

Kaarlejärvi, S. & Salminen, T. 2018. Älykäs taloushallinto: Automaation aika. E-kirja. Helsinki: Alma. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 30.8.2021]

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja. s.a. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/menestelmaopetus/> [viitattu: 1.9.2021]

Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Meritaktiva. 2020. Kirjanpitovelvollisuus koskee kaikkia yritysmuotoja. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://meritaktiva.fi/kirjanpitovelvollisuus/> [viitattu: 12.8.2021]

Mesikämnen, E. 2019. Sähköinen arkistointi – ennalta suunniteltua ja aktiivista toimintaa. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://dialogi.diak.fi/2019/10/03/sahkoinen-arkistointi-ennalta-suunniteltua-ja-aktiivista-toimintaa/> [viitattu: 31.8.2021]

MM-Laskenta. s.a. Taloushallinto. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://www.mmlaskenta.fi/taloushallinto> [viitattu: 12.8.2021]

Myyntilaskujen käsittelyn prosessi Procountorissa. 2021. Procountor Finago.

WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://procountor.finago.com/hc/fi/articles/360000238898-Myyntilaskujen-k%C3%A4sittelyn-prosessi-Procountorissa> [viitattu: 30.8.2021]

Neimala, A., Palmberg, C., Tuokko, Y., Riistama, V., Tuokko, T., Miikkulainen, J., Elo, J., Hoffström, T., Hatinen, P., Juusela, L., Siuko, T., Ollitervo, E., Saarnia, M., Haukka, L., Väinölä, M., Junni, T., Hyvönen, T., Lähdesmäki, H., Vasama, V., Latvala, T., Vauhkonen, M., Vironmäki, J. 2017. Talous on taitolaji: 45 vuotta suomalaista talouden asiantuntijuutta. Helsinki: Tuokko.

Ostolaskujen käsittelyn prosessi Procountorissa. 2019. Procountor Finago.

WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://procountor.finago.com/hc/fi/articles/360000239238-Ostolaskujen-k%C3%A4sittelyn-prosessi-Procountorissa> [viitattu: 30.8.2021]

Partti, P. 2020. Kirjanpito – mitä sinun tulee tietää? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.talouskuutio.fi/kirjanpito/> [viitattu: 12.8.2021]

Perinteinen taloushallinto – kannattaako se nykypäivänä? s.a. Accountor Finago. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://finago.com/fi/kouluttaudu/perinteinen-taloushallinto/> [viitattu: 12.8.2021]

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus> [viitattu: 31.8.2021]

Siivola, M., Yli-Heikkuri, A., Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K., Helistö, B., Kinnarinen, S. & Ignatius-Partanen, H. 2015. Ystävällinen taloushallinto. 2.painos. E-kirja. Procountor Oy. Saatavissa: <https://finago.com/fi/kouluttaudu/sahkoinen-taloushallinto-kirja/> [viitattu: 12.8.2021]

SurveyMonkey. s.a. Kyselytutkimuksen perusteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://fi.surveymonkey.com/mp/survey-guidelines/> [viitattu: 31.8.2021]

Sähköinen taloushallinto vastaan perinteinen taloushallinto – kumpi sopii sooloyrittäjälle? s.a. Isolta. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.isolta.fi/sooloyrittajan-kirjanpito-sahkoisesti/?utm_source=yrityksen-perustaminen.net&utm_medium=referral&utm_campaign=us-kirjanpito-palvelu&utm_content=referral [viitattu: 12.8.2021]

Karttunen, M. 2017. Sähköinen taloushallinto – hyödyt kiistattomia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.azets.fi/blogi/sahkoinen-taloushallinto-hyodyt-kiistattomia/> [viitattu: 1.9.2021]

Talousverkko. s.a. Mitä kirjanpito maksaa? – perinteinen vs. sähköinen. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://icountpartners.fi/tietopankki/mita-kirjanpito-maksaa-tietoisku_2.0.pdf [viitattu: 16.7.2021]

Visma. s.a. Sähköinen taloushallinto 2021 – ohjelmistojen tuomat mahdollisuudet, riskit, hyödyt ja hinnat. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.visma.fi/visma-fivaldi/materiaalit/sahkoinen-taloushallinto/> [viitattu: 12.8.2021]

Webropol. s.a. Käyttöopas. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://new.webropol.fi/surveys.com/content/manuals/Manuaali_3.0.pdf [viitattu: 10.3.2021]

Yrittäjät. 2014. Sähköinen taloushallinto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/taloushallinto-ja-maksut/taloushallinto/sahkoinen-taloushallinto-317818#quickset-valilehti=-0> [viitattu: 12.8.2021]

Sähköinen taloushallinto. s.a. Yrityksenperustaminen.net. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://yrityksen-perustaminen.net/sahkoinen-taloushallinto/> [viitattu: 12.8.2021]

Kutsu kyselyyn asiakasyrityksille

Kysely asiakasyrityksille osana opinnäytetyötä.

Heippa!

Teen AMK opinnäytetyötä aiheesta mikroyritysten haasteet ja mahdollisuudet sähköisessä taloushallinnossa ja tällä kyselyllä selvitetään MM Yrityspalvelut Oy:n asiakasyritysten sähköisten taloushallintopalveluiden hyödyntämistä omassa yritystoiminnassaan.

Kyselyn tuloksia käsitellään vain opinnäytetyössäni ja vastaaminen tapahtuu täysin anonymisti. Lopullinen tuotos tulee tiedoksi MM Yrityspalveluille.

Arvostaisin suuresti, mikäli kävisit vastaamassa kyselyyn alla olevasta linkistä, 18.5.2021 mennessä. Kyselyn vastaaminen kestää noin 5-10 minuuttia.

Terveisin,
Emilia Karén

[KYSELY ASIAKASYRITYKSILLE](#)

Osoitelähde: MM Yrityspalvelut Oy/MM Laskennan asiakaslistaus

Kyselyn saatekirje

Hyvä vastaanottaja,

Olen tradenomiopiskelija Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulusta ja suoritan työharjoittelua MM Yrityspalvelut Oy:ssa. Teen opinnäytetyötä aiheesta mikroyritysten haasteet ja mahdollisuudet sähköisessä taloushallinnossa ja tällä kyselyllä selvitän Teidän yrityksenne sähköisten taloushallintopalveluiden hyödyntämistä.

Vastauksenne käsitellään nimettöminä ja täysin luottamuksellisesti. Kyselyyn vastaaminen ei velvoita teitä mihinkään ja siihen vastaaminen kestää vain muutamia minuutteja. Toivoisin, että vastaatte kyselylomakkeeseen 18.5.2021 mennessä.

Mikäli ilmenee kysyttävää, voitte olla yhteydessä suoraan minuun sähköpostilla aemni002@edu.xamk.fi kiitokset osallistumisesta opinnäytetyöhöni!

Ystävällisin terveisin,

Emilia Karén

Haastattelun kysymysrunko asiantuntijoille

1. Kuinka kauan olet työskennellyt taloushallinnon parissa?
2. Minkälaisia muutoksia sähköinen taloushallinto on tuonut työhösi?
3. Mitä erityisen hyvää näet sähköisessä taloushallinnossa?
4. Mitkä ovat tärkeimmät taidot, mitä nykyajan taloushallinnon työtehtävissä tarvitaan?
5. Epäilyttääkö / arveluttaako sähköisessä taloushallinnossa jokin? Mikä? Oma osaamisesi? Hyödyllisyys? Monimutkaisuus?
6. Onko sähköiseen taloushallintoon mielestäsi saatu tarpeeksi koulutusta, jotta sitä osattaisiin toimivasti ja sujuvasti käyttää? Entäpä markkinoida?
7. Kenelle sinä itse suosittelisit sähköisen taloushallinnon palveluita? Minkälaisille yrityksille, jos mietit sinun omaa asiakaskuntaasi? Kuka siitä siis hyötyisi?
8. Mitä hyötyä tai haittoja sähköisestä taloushallinnosta on ollut/tulisi olemaan asiakkaille?
9. Miten uskot tai toivoisit taloushallinnon kehittyvän lähitulevaisuudessa ja tulevaisuudessa (täysi paperittomuus, tekoäly, robotiikka jne.)?
10. Mitä kehitettävää asiakasyritysten taloushallinnossa mielestäsi olisi nykyhetkeä ja tulevaisuutta ajatellen?

Webropol kyselylomakkeen kysymykset asiakasyrityksille

1. Vastajaajan ikä?
2. Mitä yhtiömuotoa vastaja edustaa?
3. Kuinka kauan yritys on ollut toiminnassa?
4. Henkilöstön määrä yrityksessä?
5. Mitä IT-laitteita yrityksellä on käytössään?
6. Mihin erilaisiin asioihin käytätte tietokonetta yrityksessä?
7. Vastajaajan tavanomaisen työpäivän kesto yrityksessä?
8. Määrittele kuinka monta tuntia käytät viikossa yrityksen paperitöihin
9. Määrittele kuinka monta tuntia käytät viikossa yrityksen varsinaiseen toimintaan
10. Mihin aikaan vuorokaudesta hoidat yrityksen paperitöitä / taloushallintoa?
11. Mihin aikaan vuorokaudesta hoidat yrityksen paperitöitä / taloushallintoa?
12. Onko sähköinen taloushallinto mielestänne ajankohtainen edustamassanne yrityksessä?
13. Miksi yrityksessä ei käytetä sähköistä taloushallintoa?
14. Kuinka tärkeitä seuraavat sähköisen taloushallinnon ominaisuudet olisivat edustamallesi yritykselle?
15. Kuinka paljon olisitte valmis maksamaan sähköisen taloushallinnon käytöstä yrityksessä kuukausitasolla?
16. Mitä ovat ne asiat, joita toivoisitte sähköisiltä palveluilta?
17. Mikä sähköisessä taloushallinnossa arveluttaa?
18. Mistä syystä ET HALUAISI ottaa sähköistä taloushallintoa käyttöön?
(Voit valita enintään 3 TAI ainoastaan viimeisen vaihtoehdon)